

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

Kooperace na střední průmyslové škole
Cooperation of Teachers at Secondary Technical School

Jaromír Kubíček

Vedoucí práce: PhDr. Helena Marinková, Ph.D.

Studijní program: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Kooperace na střední průmyslové škole vypracoval pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu. Všechny použité prameny a literatura jsou řádně citovány.

V Roudném dne 16. 04. 2018

Jaromír Kubíček

Poděkování

Děkuji za pomoc a ochotu vedoucí mé práce, paní PhDr. Heleně Marinkové, Ph.D., která mi při psaní bakalářské práce pomáhala cennými radami a připomínkami. Děkuji všem pedagogům, kteří se ochotně zúčastnili výzkumu.

NÁZEV:

Kooperace na střední průmyslové škole

AUTOR:

Jaromír Kubíček

KATEDRA:

Katedra pedagogiky

Vedoucí práce:

PhDr. Helena Marinková, Ph.D.

Anotace

Bakalářská práce mapuje současný stav spolupráce pedagogů na střední odborné škole. Teoretická část práce pojednává o spolupráci pedagogů obecně a přináší informace o školním prostředí. Empirická část práce zjišťuje konkrétní úroveň kolegiality a spolupráce pedagogů. Získané informace jsou podkladem pro porovnání klimatu školy a schopnosti pedagogů přizpůsobit profil absolventů na požadavky trhu práce.

Klíčová slova

Cíle školy, profesní rozvoj, spolupráce pedagogů, kooperativní dovednosti, osobnost pedagoga.

TITLE:

Kooperace na střední průmyslové škole

AUTHOR:

Jaromír Kubíček

DEPARTMENT:

Katedra pedagogiky

SUPERVISOR:

PhDr. Helena Marinková, Ph.D.

Annotation

The Bachelor thesis charts the contemporary situation of the cooperation among teachers at the vocational school. The theoretical part of the paper consists of general information about the teachers' cooperation as well as school environment. The empirical part identifies the specific level of cooperativeness among the teachers. The information obtained is the basis for the comparison of the school climate and the teachers' ability to adapt the profile of graduate students to requirements of the labour market.

Keywords

School goals, professional development, cooperaton of teachers, cooperative skills, personality of the teacher.

Obsah

Obsah	6
Úvod	9
1 Téma a cíl bakalářské práce.....	10
1.1 Zadání bakalářské práce.....	10
1.2 Cíl práce	10
1.3 Struktura a metodologie práce	11
2 Teoretická část.....	12
2.1 Klima učitelského sboru	12
2.2 Vlastnosti pedagoga.....	13
2.3 Individualismus.....	14
2.4 Spolupráce podle zaměření pedagogů	14
2.5 Spolupráce založená na dobrovolnosti	14
2.6 Profesní rozvoj pedagoga.....	15
2.7 Vliv rozvoje pedagoga na výsledky žáků	15
2.8 Hospitace	15
2.9 Požadavky firem na absolventy	16
2.10 Pedagogové a jejich charakteristika	17
2.10.1 Zajištění výuky	17
2.10.2 Složení pedagogického sboru	18
2.10.3 Předmětové komise	18
2.11 Obory a žáci	19
3 Výzkumná část	20
3.1 Formulace výzkumného problému	20
3.2 Harmonogram výzkumu	20
3.3 Metoda výzkumu	21

3.4	Sestavení otázek dotazníků	21
3.5	Dotazníkové šetření č. 1	23
3.5.1	Motivační dopis pro dotazníkové šetření č. 1	23
3.5.2	Vytvoření dotazníku č. 1 pomocí Google Formuláře	24
3.5.3	Předvýzkum a úprava dotazníku č. 1	24
3.5.4	Rozeslání dotazníku č. 1	25
3.5.5	Návratnost dotazníku č. 1	25
3.5.6	Opětovná motivace k vyplnění dotazníku č. 1	25
3.5.7	Druhá fáze návratnosti dotazníku č. 1	26
3.5.8	Seznámení s výsledky dotazníkového šetření č. 1	26
3.6	Dotazníkové šetření č. 2	31
3.6.1	Motivační dopis pro dotazníkové šetření č. 2	31
3.6.2	Vytvoření dotazníku č. 2 pomocí Formuláře	32
3.6.3	Rozeslání dotazníku č. 2	32
3.6.4	Návratnost dotazníku šetření č. 2	32
3.6.5	Seznámení s výsledky dotazníkového šetření č. 2	33
4	Analytická část	40
4.1	Analýza výsledků šetření	40
4.1.1	Analýza spolupráce pedagogů s ředitelem školy	40
4.1.2	Analýza zájmu pedagogů podílet se na změnách ve výuce	41
4.1.3	Analýza zájmu pedagogů o práci kolegů	41
4.2	Seznámení ředitele školy s doporučením a využitím výsledků	42
	Závěr	43
	Seznam použitých informačních zdrojů	44
	Seznam obrázků	45
	Seznam tabulek	45

Seznam grafů	45
Seznam příloh	46
Přílohy	47

Úvod

Postoj školy k přípravě žáků se v posledních letech mění zásadním způsobem v reakci na rychlý rozvoj současné vědy a techniky. Znamená to tedy zavádění nových technologií a systémů do školy. Změny vyžadují spolupráci pedagogů a následně vedou k úpravám ve školním vzdělávacím programu. Tímto se i mění klíčové kompetence absolventa školy. Má-li ale škola obstát při hodnocení svých sociálních partnerů, tyto změny jsou nejen zapotřebí, ale jsou nevyhnutelně nutné. Nesmíme zapomínat, že škola je součástí tržní ekonomiky společnosti. Tak jako firmy, snažící se získat kvalitní zaměstnance, i škola se chce odlišit od ostatních. Nabídnout jistý komfort pro žáky i jejich rodiče a tím uspět v konkurenčním boji o žáka.

Vyučuji jako pedagog praxe na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci. Škola byla založena v roce 1876 jako státní průmyslová škola. Vzhledem ke složení obyvatelstva byla vyučovacím jazykem němčina. V současné době pracuje na škole 64 pedagogů a studuje 710 žáků. Vzhledem ke stáří školy se vztahy na škole měnily jak mezi pedagogy navzájem, tak v přístupu k žákům. Změnil se obsah i množství probíraného učiva, mnohdy velmi zásadně. Veškeré změny zasahují také do vztahů mezi pedagogy.

K tématu bakalářské práce Kooperace na střední průmyslové škole mě přivedly požadavky na spolupráci pedagogů všeobecných předmětů, odborných předmětů a pedagogů praxe. Vzešly z osobních rozhovorů se zástupci firem při setkání na burze firem z regionu školy. Firmy poukazují na absenci nových technologií a tím možnosti školy při přípravě žáků pružně reagovat na požadavky rychle se rozvíjející průmyslové výroby. Ředitel školy v reakci na požadavky trhu práce rozhodl o novém oboru robotika a průmyslové řídicí systémy, který by co nejlépe pokrýval požadavky firem. Nově vznikající obor bude vyžadovat intenzivnější spolupráci mezi jednotlivými pedagogy podílejícími se na tvorbě nového školního vzdělávacího programu. Všichni pedagogové však nejsou ochotni měnit zažitě učební postupy a podílet se na změnách. Ověření stavu spolupráce pedagogů probíhá při zavádění nového studijního oboru na naší škole.

1 Téma a cíl bakalářské práce

1.1 Zadání bakalářské práce

Závěrečná bakalářská práce Kooperace na střední průmyslové škole je zaměřena na školní prostředí, kde mapuje spolupráci pedagogického sboru. Výzkumné šetření probíhá na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci. Vytvořeno bude přehledné zjištění úrovně vzájemné spolupráce jednotlivých pedagogů a pedagogů s ředitelem školy. Výzkumné šetření probíhá za současného vlivu nově vznikajícího vzdělávacího programu na škole. Na základě zjištěných informací ze šetření budou vyvozeny závěry včetně doporučení pro ředitele školy.

Práce je vypracovaná na základě prováděcího projektu za použití a prostudování uvedené odborné literatury.

1.2 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza spolupráce pedagogů v učebním procesu na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci.

Dílicí cíle vyplývají z dotazníkového šetření ve výzkumné části:

- zjistit úroveň vztahu mezi pedagogy (o respondentech mluvíme při hodnocení dotazníků¹) a ředitelem školy
- zjistit zájem pedagogů podílet se na změnách ve výuce
- zjistit zájem pedagogů rozdílného odborného zaměření o práci svých kolegů
- seznámit ředitele školy s výsledky výzkumného šetření na škole

Ve výzkumné části autor využívá dotazníková šetření na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci. Zjišťuje stav spolupráce pedagogického sboru za současného vlivu nově vznikajícího oboru robotika a průmyslové řídicí systémy. Výstupem je informace o zájmu pedagogů spolupracovat při vzdělávání žáka. Hlavní přínos práce lze spatřit v zjištění ochoty jednotlivých pedagogů podílet se na změnách v učebním procesu. Výsledky šetření jsou hodnotné pro ředitele školy, kde mohou ovlivnit následné

¹ Základní terminologie. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. Brno: Paido, 2000, s. 99. ISBN 80-85931-79-6.

řízení školy a úkolování pedagogů. Pro zpracování výsledků této práce je použito dotazníkového šetření včetně jeho vyhodnocení.

1.3 Struktura a metodologie práce

Bakalářská práce je strukturována do jednotlivých kapitol dle zadaného tématu. V úvodní teoretické části se autor zaměřuje na vymezení termínu spolupráce, formy a oblasti, které budou využity v dílčích částech práce. Přináší informace o školním prostředí obecně.

V empirické části je popsán kvalitní výzkum pedagogického sboru dotazníkovým šetřením. K přehlednému uspořádání numerických dat šetření jsou použity tabulky nabídky programu Microsoft Word. Pro názorné grafické zobrazení je použit program Microsoft Excel.

Před samotným závěrem práce autor analyzuje získaná data o spolupráci pedagogického sboru za současného vlivu nově vznikajícího školního vzdělávacího programu pro obor robotika a průmyslové řídicí systémy. Vyvozuje doporučení pro ředitele školy a současného stavu pedagogického sboru.

2 Teoretická část

2.1 Klima učitelského sboru

Sociální klima v prostředí organizace školy často vnímáme jako specifické. Můžeme ho brát, vedle množství dalších vlivů na výkonovou úroveň výsledků jako další přidanou hodnotu.² Z hlediska diagnostiky se sociální klima v pedagogickém sboru dobře vyhodnocuje.

Jakým způsobem klima pedagogického sboru zjišťovat?

1. Pozornost zaměřit na vedení školy.
2. Zaměřit se na pedagogický sbor školy.
3. Vyhodnocovat vztahovou dimenzi aktérů výzkumu.
4. Širší, komplexnější, otevřenější zkoumání přístupů.

Jaké nástroje volit pro zjišťování klimatu pedagogického sboru?

1. Pozorování

V případě pozorování nedochází k podchycení subjektivního charakteru klimatu. Proto lze spíše doporučit jako doplňující k jiným metodám.

2. Rozhovor

Při rozhovoru pracujeme se subjektivní percepcí respondenta. Tento způsob získávání informací je však časově velmi náročný. Je třeba zaznamenávat výpovědi pro budoucí další zpracování a vyhodnocení.

3. Vyhodnocení ze školních dokumentů

Úskalím zde může být způsob zpracování dokumentů. Dokumenty často neobsáhnou oblast zájmu vyhodnocování. Vyhodnocení v tomto případě bývá zaměřeno na úzkou oblast.

² Škola jako specifické sociální prostředí. URBÁNEK, Petr a Martin CHVÁL. *Klima učitelského sboru: Dotazník pro učitele*. 1. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012, s. 5. ISBN 978-80-87063-59-0.

4. Standardizovaný dotazník

Využití dotazníku je nejefektivnější. Výpovědi a škály poskytují kvantifikaci získaných dat. Proto se k tomuto způsobu přikláníme nejčastěji. Pro potřeby českého prostředí je zpracován elektronický dotazník KUS (je určen ke zjišťování sociálního klimatu učitelského sboru).³

2.2 Vlastnosti pedagoga

1. Trpělivost

Nemůžeme zapomínat na fakt, kterým je věková vzdálenost. Zkušenosti pedagoga jak teoretické, tak i praktické, jsou z tohoto pohledu daleko větší. Musí mít stále na paměti, důležitost dokud nedojde k zafixování a zautomatizování učiva opakováním procvičováním. Z pohledu pedagoga je probíraná nová látka jednoduchá a zřejmá. Pro žáka mohou být použité výrazy zcela obsahově nepochopitelné, případně si jejich význam vykládá odlišně. Tuto skutečnost si musí pedagog uvědomit, jinak žák není schopen pospojovat informace a pochopit látku. Pokud pedagog považuje neustálé opakování a vysvětlování pro něj zcela jasných výrazů za zbytečné. V tomto případě by měl zvážit, zda je schopen na sobě pracovat, nebo se raději orientovat na jinou profesní dráhu.

2. Důslednost

Pedagog vyžaduje důsledné plnění povinností od žáků. Je zapotřebí si uvědomit, že žáci sledují jeho chování a jednání. V případě, kdy pedagog není důsledný, žáci takové jednání mohou chápat jako velikou nespravedlnost vůči sobě. Za jistých okolností mohou nedůslednost pedagoga, považovat za shovívavost k plnění svých úkolů. Pokud pedagog často mění svá rozhodnutí, nemůže si získat důvěru žáků.

3. Spravedlnost

Žáci očekávají od pedagoga spravedlnost a považují ji za zcela samozřejmou. Podle svých měřítek nemusí rozhodnutí učitele žáci považovat za spravedlivé. Zde je prostor pro pedagogické dovednosti, jak danou situaci řešit. Zda vůbec připustit diskusi, a pokud ano, vždy musí být pedagog ten, kdo diskusi řídí.

³ Popis a vývoj nástroje KUS. URBÁNEK, Petr a Martin CHVÁL. *Klima učitelského sboru: Dotazník pro učitele*. 1. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012, s. 9. ISBN 978-80-87063-59-0.

Pro práci pedagoga je důležitý vstřícný přístup k mladší generaci. Stále si musí uvědomovat, že žáci nesledují pedagoga pouze ve škole, ale i mimo ni. Tak, jak se chová a jedná, takoví jsou mnohdy žáci, stává se vzorem a žáci jej kopírují.

2.3 Individualismus

Na profesi pedagoga lze pohlížet jako na velice psychicky zátěžovou. Pedagog je neustále obklopen lidmi, přesto je stále sám. Často se dostává do konfliktních situací jak s kolegy pedagogy, tak s žáky. Při jednáních se zákonnými zástupci žáka se ocitá opět v konfliktní situaci. Veškeré takové situace je nucen řešit samostatně. Nemá možnost se s někým poradit, reakce se od pedagoga očekává okamžitě. Pokud je ve třídě s žáky, zůstává také stále sám. Mnohdy situace řeší metodou pokus-omyl. Od pedagoga se očekávají kompetence, které jsou pro výkon učitelské profese stěžejní. Musí se neustále vzdělávat, aby uměl komunikovat s lidmi a jeho osobnost se rozvíjela.

2.4 Spolupráce podle zaměření pedagogů

Setkání ve skupinách bývá často na školách pojato do určité míry jako formalizované. Ředitel školy sice sleduje činnost těchto skupin, ale nijak do ní nezasahuje.

Snad nejtypičtějším uspořádáním jsou předmětové skupiny.⁴

Předmětové skupiny se setkávají za účelem organizace vyučování a vzdělávání žáků. Často řeší vzdělávací problémy nebo potřeby některých žáků. Vedením předmětové skupiny bývá pověřen zkušený pedagog. Zde vzniká prostor pro zcela neformální organizování výletů spojených s odborně zaměřenou prohlídkou, exkurzí a podobně.

2.5 Spolupráce založená na dobrovolnosti

Je zde prostor pro netradiční vzdělávání pedagogického sboru. Může se jednat o pohybovou aktivitu spojenou s nácvikem komunikativních dovedností. Veškeré prožitkové akce jsou přínosné pro vzájemné poznání a přináší další nápady, jak rozvíjet vzájemnou spolupráci.⁵

⁴ POL, Milan a Bohumíra LAZAROVÁ. *Spolupráce učitelů - podmínka rozvoje školy: řízení spolupráce, konkrétní formy a nástroje*. Praha: Agentura Strom, 1999, 45 s. Škola 21. Praxe ředitele, sv. 4. ISBN 80-86106-07-1.

⁵ Učitelské noviny: Netradiční vzdělávání pedagogického sboru/Maja Bihelerová. 2008, **111**(17), 18 s. ISSN 0139-5718.

2.6 Profesní rozvoj pedagoga

Za začátek profesního rozvoje pedagoga nelze považovat nástup do zaměstnání. Odborný rozvoj pedagoga zahrnuje přípravu již před nástupem do profese. Pedagog se na povolání připravuje studiem zaměřeným na odbornou kvalifikaci k předmětu jeho zaměření. Dále potom odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním bakalářským nebo magisterským v akreditovaném studiu s pedagogickým zaměřením.

Podoba přípravného učitelského vzdělávání má dopad na podobu profesního rozvoje učitelů v praxi.⁶

Přípravnou fází rozvoj pedagoga zdaleka nekončí. Nadále je povinností pedagoga sledovat vývoj, a to především v oblasti svého odborného zaměření. Může se jednat o exkurze s odbornou tematikou. Dále jsou to semináře, školení a doškolování s odborným zaměřením, akreditovaným studiem navazujícím na již dříve ukončená studia. Pro další rozvoj pedagoga je důležitá podpora a zájem vedení školy. Nelze opomíjet profesní zájem skupin pedagogů stejného zaměření. Společné zaměření skupiny pedagogů mnohdy vzbudí zájem jedince o rozšíření a doplnění vědomostí a dovedností formou samostudia.

2.7 Vliv rozvoje pedagoga na výsledky žáků

Význam vzdělání pedagoga a následný vliv na jeho práci je zřejmý. Jedná se o vliv na specifické vyučovací dovednosti pedagoga. Můžeme zde mluvit o vlivu na rozvíjející se znalosti a dovednosti. Ten vede ke změně v přístupu pedagoga k přípravě na výuku a následně k samotným žákům. Změny ve výuce pedagoga ovlivňují výsledky žáků v průběhu jejich vzdělávání a ovlivní i jeho výsledek. Nelze opomenout samotnou osobnost pedagoga, která se promítá do veškerých činností, a to nejen spojených s výukou.

2.8 Hospitace

Hospitace je ve většině případů směřována jako pracovně kontrolní činnost pedagoga. Nutné je zdůraznit význam hospitace především v pedagogické spolupráci. Důležitou roli hraje zápis z provedení hospitace a rozhovor nad jejími závěry. Pro rozhovor je podstatná časová

⁶ STARÝ, Karel, Dominik DVOŘÁK, David GREGER a Karolína DUSCHINSKÁ. *Profesní rozvoj učitelů: Podpora učitelů pro zlepšování výsledků žáků*. 1. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2012, 13 s. ISBN 978-80-246-2087-9.

volnost. Při časové tísní dochází k nervozitě, což může vést ke zkreslení závěrů hospitační činnosti. Určitě by pohospitační rozhovor měl rozebrat konkrétní situace. Poradit, jak je řešit. Vyhodnocení by v žádném případě nemělo být výčtem chyb a nedostatků z pohledu hospitujícího bez možnosti následného vyjádření hospitovaného. Čím více se ze závěry z hospitace ztotožňuje hospitovaný, tím více je vnitřně přesvědčen o objektivitě hodnocení své činnosti. Hospitující si musí hospitaci předem připravit. Vytyčit si hlavní cíl, dílčí cíle, na které se bude zaměřovat. Mají-li být výsledky hospitace opravdu přínosem, musí se vyvarovat chyb především hospitující.⁷

2.9 Požadavky firem na absolventy

Tam, kde je zájem a ochota spolupracovat, se mohou uskutečňovat změny. Prioritou Krajského akčního plánu v Libereckém kraji je rozvoj odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli. Cílem je modernizace odborných učeben, dílen a IT technologií. K tomu mají přispět projekty na stážích učitelů, či praxe učitelů ve firmách.⁸ Firmy jsou na základě seznámení s prioritami Libereckého kraje ochotné a připravené spolupracovat se školami. Ředitel školy osobním kontaktováním sociálních partnerů školy, kteří aktivně spolupracují, zjistil oblasti zájmu spolupráce s firmami. Seznam aktivně spolupracujících sociálních partnerů se školou je v příloze (Příloha 5).

Firmy aktivně nabízí:

1. Podílet se na sestavování školního vzdělávacího programu.
2. Pomoc svých odborníků při výuce odborných předmětů.
3. Nabízí materiální pomoci škole.
4. Možnost praxe žáků školy ve firmě.
5. Pomoc žákům formou stipendia v průběhu studia.

Z výsledků jednání vycházejí oblasti aktivního zájmu firem o spolupráci se školou. Zachovat si svoji identitu při jednáních se zástupci firem je pro školu nesnadný úkol.

⁷ RYS, Slavomír. *Hospitace v pedagogické praxi*. 3. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1988, s. 103-105. SPN 4-01-16/3.

⁸ <http://www.nuv.cz/p-kap/liberecky>

Především se jednalo o požadavky směřující k příliš úzké specializaci a prohloubení dílčích odborných kompetencí⁹.

Mnohé firmy mají v plánu postupně do výroby zavádět roboty a výrobní procesy automatizovat. Na základě požadavků firem z Liberecka se ředitel školy rozhodl rozšířit obor elektrotechnika o zaměření na robotiku a mechatroniku. Tato práce bude podstatná pro nalezení odpovědi na hypotézu, zda pedagogický sbor zastává názor ředitele školy.

2.10 Pedagogové a jejich charakteristika

Zájmem výzkumu autora je Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnické a Vyšší odborná škola v Liberci. Základním souborem pro výzkumné šetření jsou jednotliví pedagogové dané školy.

2.10.1 Zajištění výuky

Počet pedagogických pracovníků k zajištění výuky oborů je stabilní. K ovlivnění počtu pedagogů nedochází při zajišťování výuky pedagogickými pracovníky, kteří nemají plný pracovní úvazek přímé pedagogické činnosti z důvodu vykonávání souběžné jiné pracovní činnosti na téže škole. K ovlivnění počtu pedagogických pracovníků dochází zaměstnáváním bývalých pedagogů (kvalifikovaných důchodců). Vliv má i zaměstnávání odborných externích pedagogů, kteří často vyučují souběžně na více školách. Stabilní prostředí pedagogického sboru zajišťující kvalitní výuku nám ukazuje tabulka (Tabulka 1).

Tabulka 1 – počty pedagogů

Pedagogové s odbornou a pedagogickou způsobilostí	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Plný pracovní úvazek	41	42	45	45
Snížený počet hodin přímé výuky	5	5	5	5
Externí (do 50 % úvazku)	6	7	5	6
Externí (důchodci)	6	6	6	5
Celkem	58	60	61	61

⁹ VOJTĚCH, Jiří. *Odborné školy a jejich sociální partneři*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2011, 11 s. ISBN 978-80-87063-33-0.

Ve školním roce 2017/18 došlo k zajištění výuky (4 h) jedním externím pracovníkem s odbornou způsobilostí, ale chybějící odbornou pedagogickou způsobilostí¹⁰. Tabulka nepostihuje jednotlivé případy, kdy pedagog ukončí pracovní činnost. Na jeho místo nastoupí pedagog, který zaujme pozici odcházejícího pedagoga.

2.10.2 Složení pedagogického sboru

Dalším údajem specifikujícím prostředí pedagogického sboru je věk a podíl žen. Tento stav přehledně zachycuje tabulka (Tabulka 2).

Tabulka 2 – pedagogický sbor, věk a podíl žen

	< 30 let	31 - 40 let	41 - 50 let	51 let - důchodový věk	Důchodový věk
Celkem	3	7	14	19	7
Z toho ženy	1	3	6	8	2

Tato tabulka nezahrnuje externí pracovníky. Průměrný věk všech pedagogů uvedených v tabulce v době výzkumu je 47,68 let.

2.10.3 Předmětové komise

Pedagogové školy jsou podle svého odborného zaměření rozděleni do sedmi předmětových komisí. Pro účel výzkumného šetření autor některé skupiny předmětových komisí sloučil. Sloučení jednotlivých komisí včetně počtu pedagogů a vytvoření nového rozdělení je zpracováno v tabulce (Tabulka 3).

Tabulka 3 – rozdělení pedagogů podle zaměření

Předmětová komise	Pedagogů	Nové rozdělení	Pedagogů	Pedagogů celkem
Cizích jazyků	11	Všeobecně vzdělávací předměty	26	60
Přírodovědných předmětů	6			
Společenskovední	9			
Elektrotechnika	9	Odborné předměty	25	
Strojní	8			
Informačních a komunikačních technologií	8			
Dílen	9	Učební praxe	9	

¹⁰ Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. § 9 odst. 3 zákona:

Pedagogové mnohdy učí předměty spadající do více komisí. Pro přehlednost dotazníkového šetření jsou pedagogové přiřazeni do jednotlivých skupin podle vyššího počtu odučených hodin v předmětech spadajících do jednotlivých komisí. Počty pedagogů z jednotlivých skupin jsou převzaty do srovnávací tabulky při hodnocení návratnosti dotazníků výzkumného šetření. V této tabulce není zahrnut ředitel školy.

2.11 Obory a žáci

Vzdělávání žáků probíhá cíleně pod vedením zkušených pedagogů podle školních vzdělávacích programů vycházejících z rámcových vzdělávacích programů. Organizaci studia a počty žáků nám představuje tabulka (Tabulka 4).

Tabulka 4 – organizace studia a počty žáků

Obor / školní rok 2017/18	Dělení po 1. ročníku	Počet tříd	Počet žáků
Obory 4letého studia			
Strojírenství 23-41-M/01	Počítačová podpora výroby	4	114
	Mechatronika	4	111
Elektrotechnika 26-41-M/01	Automatizace a sdělovací technika	4	112
	Průmyslová elektrotechnika, výkonová elektrotechnika a řídicí systémy	4	110
Informační technologie 18-42-M/01		4	115
Technické lyceum 78-420M/01		4	112
Vyšší odborné studium			
Počítačové systémy 26-47-N/015		2	16
Průmyslová elektrotechnika 26-41-N/08		2	20
Celkem		28	710

Počet tříd a dělení tříd na skupiny má vliv na organizaci výuky. Dochází k dělení tříd na skupiny v předmětech všeobecně vzdělávacích, odborných i na učební bloky praxe. Vzniká tak prostředí pro užší spolupráci pedagogů.

3 Výzkumná část

3.1 Formulace výzkumného problému

Hlavním předmětem a cílem výzkumu je odpovědět na otázky spolupráce pedagogického sboru na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci. Posouzení vlivu nově vznikajícího vzdělávacího programu na spolupráci pedagogů. Probíhající změna zasahující do zaběhlého chodu školy může zkvalitnit, oživit, nebo naopak zhoršit vzájemnou spolupráci pedagogů.

Před zahájením dotazníkového výzkumného šetření je stanoveno několik základních bodů:

- vývoj pedagogického sboru po současný stav
- vzájemná spolupráce pedagogů a ředitele školy
- vliv hospitace na činnost učitele
- formy spolupráce pedagogů
- zájem pedagogů o mezi předmětové vztahy
- vliv zavádění nového školního vzdělávacího programu na činnost pedagogů

3.2 Harmonogram výzkumu

Vypracovaný harmonogram výzkumu představuje (Tabulka 5).

Tabulka 5 – harmonogram výzkumu

Pracovní náplň	2017					2018		
	III.	IV.	V.	VI.	XI.	I.	II.	III.
Sestavení dotazníku č. 1	x							
Předvýzkum		x						
Rozeslání dotazníku č. 1			x					
Osobní schůzky a telefonické kontakty			x					
Zpracování dotazníku č. 1				x				
Sestavení dotazníku č. 2					x			
Rozeslání dotazníku č. 2						x		
Zpracování dotazníku č. 2							x	
Zpracování výsledků do bakalářské práce								x

V práci jsou stanoveny body harmonogramu, které jsou během výzkumu dodržovány. Vzhledem k charakteru výzkumné práce, je zvolen časový odstup pro zadávání dotazníků pedagogům. V úvahu je vzato prostředí školy a harmonogram školního roku. Odesílání dotazníků k vyplnění pedagogům školy je stanoveno tak, aby bylo co nejméně ovlivněno fází školního roku a co nejméně zatěžovalo.

3.3 Metoda výzkumu

Pro shromažďování dat v rámci empirického výzkumu je zvolen způsob dotazníkového šetření. Vzhledem k potřebnému množství dat a k možnosti jejich dalšího elektronického zpracování je použito cloudové prostředí. Jsou vytvořeny dva dotazníky pomocí Google Formuláře. Dotazníky jsou krátké, do deseti otázek tak, aby nezatěžovaly pedagogy. Jsou odeslány elektronicky k vyplnění v odstupe šesti měsíců. Postupně jsou dotazníky zpřístupněny odesláním e-mailu s odkazem na elektronický dotazník všem na výzkumu zúčastněným. Výsledky jsou podkladem pro stanovení závěru z dotazníkových šetření s doporučením pro ředitele školy, vyplývajícím z výzkumu.

3.4 Sestavení otázek dotazníků

Podstatné pro sestavení otázek dotazníků je stanovení cíle a řazení otázek dotazníku.

Na začátku dotazníku by měly být zařazeny zajímavé otázky, které upoutají pozornost respondenta. Uprostřed by se měly nacházet stěžejní otázky, jejichž vyplnění vyžaduje soustředění, a na konci otázky méně závažné¹¹

Dotazníky jsou sestaveny tak, aby pedagogy zaujaly a přitom co nejlépe zajistily sběr dat pro potřeby empirického výzkumu v prostředí školy. Pro vyhodnocení odpovědí dotazníků jsou otázky formulovány tak, aby pedagogové volili odpověď z výběru. V případě otevřené otázky je tato zařazena jako nepovinná. Vede k hlubšímu zamyšlení pedagoga nad tématem a dává možnost vyjádřit osobní názor. U některých pedagogů však mohou otevřené otázky vést k pocitu nátlaku. Autorovi však umožňují získat odpověď, která nebyla do dotazníku

¹¹ Dotazník-online [online]. 2007 [cit. 2017-04-08]. Základy tvorby dotazníku. Dostupné z WWW: <http://www.dotaznik-online.cz/zaklady-dotazniku.htm>.

zařazena. Vyhodnocení těchto odpovědí je velice obtížné podle Gavory¹². Při vyhodnocování dotazníku jsou tyto odpovědi zařazeny jako numerické množství odpovědí.

Sestavení dotazníků je rozděleno do jednotlivých fází:

- příprava otázek dotazníku
- vytvoření dotazníku pomocí cloudové aplikace Google Formuláře
- pilotáž dotazníku na malém vzorku pedagogů (použito u dotazníku č. 1)
- rozšíření otázek dotazníku na základě konzultací s ředitelem školy (použito při sestavení finální fáze dotazníku č. 2)

Autor výzkumu používá následující typy otázek. Otázky jsou voleny podle Gavory¹³.

a) Uzavřené otázky mají navržené odpovědi z výběru:

- dichotomické otázky umožňují odpověď ano/ne, případně ano/ne/nevím, (nejsem rozhodnut, nepovažuji za nutné)

Příklad dichotomické otázky:

Zajímám se o časové a obsahové zařazení učiva v jiných předmětech?

- ano
- ne
- nepovažuji za nutné
- škálové otázky umožňují vyjádřit postoj na stupnici, nebo stanovit pořadí

Příklad škálové otázky:

Své názory otevřeně prezentuji řediteli školy?

- určitě ano
- ano
- málo kdy
- ne
- určitě ne

¹² Otevřené otázky. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. Brno: Paido, 2000, s. 103-104. ISBN 80-85931-79-6.

¹³ Jak tvořit otázky do dotazníku. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. Brno: Paido, 2000, s. 100-105. ISBN 80-85931-79-6.

b) Otevřené otázky, umožňují vlastní odpověď respondenta.

Příklad otevřené otázky:

Navrhnete četnost schůzek předmětových komisí?

Prostor pro odpovědi

3.5 Dotazníkové šetření č. 1

Při sestavování dotazníku je stanoven cíl zaměřený na zjištění vzájemného vztahu mezi pedagogy a ředitelem školy. Práce se zároveň snaží nalézt odpověď na hypotézu, zda je toto klima příznivé pro vznik nového oboru na škole který se rozhodl ředitel školy zavést. Bez vzájemné podpory pedagogů a ředitele se žádná spolupráce nemůže rozvinout tak, aby byla pro školu a žáky přínosem. Zjištění vzájemného vztahu ředitele školy a pedagogů je jedním z bodů pro vyhodnocení prostředí školy.

Ředitele je třeba vnímat rovnocenně s ostatními, nedopustit jeho případné korektivní a mocenské vstupy.¹⁴

3.5.1 Motivační dopis pro dotazníkové šetření č. 1

Motivační dopis je sestaven podle Gavory¹⁵. Žádost je koncipována tak, aby pedagogy zaujala a přitom hned v úvodu neodradila délkou motivačního dopisu. Zároveň by měla vzbudit zájem o výsledky šetření a informovat, za jakým účelem je dotazník sestaven. Podstatnou informací pro pedagogy je údaj o čase, který je zapotřebí k vyplnění dotazníku v době, kdy jsou pedagogové zahrnováni množstvím spamů. Podstatná pro mnohé pedagogy je informace o anonymitě vyplnění dotazníku. Spojení názoru s konkrétní osobou může vést mnohdy k obavám z vyjádření vlastního názoru. Formulace motivačního dopisu je v příloze (Příloha 1).

¹⁴ LAZAROVÁ, Bohumíra. *Cesty dalšího vzdělávání učitelů*. Brno: Paido, 2006, 205 s. ISBN 80-7315-114-6.

¹⁵ Průvodní dopis. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. Brno: Paido, 2000, s. 108-109. ISBN 80-85931-79-6.

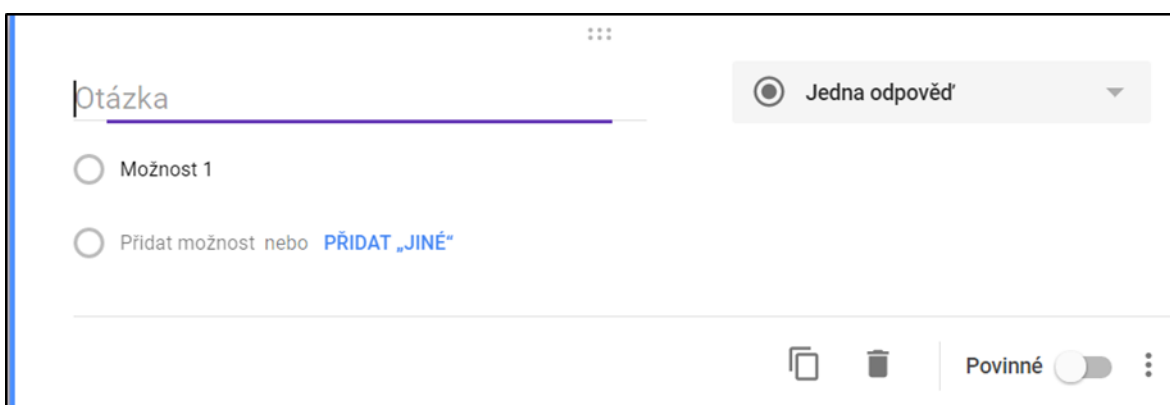
3.5.2 Vytvoření dotazníku č. 1 pomocí Google Formuláře

V přípravné fázi tvorby dotazníku je zvažován výběr formy a způsobu zpracování dotazníku. Jako vhodný je vybrán nástroj Google Formulář pro dostupnost z internetu všem pedagogům. Tento nástroj je zvolen z několika důvodů:

- možnost vyplnění dotazníku pedagogy v místě, kde je připojení na internet
- okamžitá návratnost po vyplnění
- eliminace chyb při přepisování z listinné podoby
- úspora času při vyhodnocování
- rychlé vyhodnocení odpovědí pomocí grafu

Následující obrázek znázorňuje prostředí „Google Formulář“ tvorby dotazníku pro dotazníkovou šetření.

Obrázek 1 – webové prostředí tvorby dotazníku

3.5.3 Předvýzkum a úprava dotazníku č. 1

Pilotáž připravené pracovní verze dotazníku proběhla na malém vzorku tří pedagogů. Ti jsou vybráni ze skupin pedagogů všeobecných předmětů, odborných předmětů a praxe. Před samotným odesláním dotazníku e-mailem obsahujícím odkaz na dotazník proběhl osobní rozhovor s každým pedagogem. Autor při pilotáži malého vzorku pedagogů obdržel obratem po odeslání e-mailu otázku.

„Kde je ten dotazník?“

Tato otázka je podnětem pro autora maximálně zjednodušit přístup k dotazníku. Pro větší pochopení autor doplnil motivační dopis o stručný návod přiřazený k odkazu na dotazník.

Následné diskuse po vyplnění dotazníku respondenty pilotáže vedly autora k změně otázek dichotomických na otázky škálové. Vypracovaná konečná verze dotazníku je v příloze (Příloha 2).

3.5.4 Rozeslání dotazníku č. 1

Rozeslání e-mailu s motivačním dopisem k vyplnění dotazníku proběhlo hromadně třem skupinám. Jak je popsáno v tabulce (Tabulka č. 4) rozdělení pedagogů podle zaměření. V jednotlivých případech, kdy pedagogové učí předměty spadající do více komisí, je autor osobně informuje, do které skupiny patří podle většího počtu odučených hodin. Motivační dopis je doplněn o časový údaj k vyplnění dotazníku a e-maily jsou rozeslány všem pedagogům.

3.5.5 Návratnost dotazníku č. 1

Autor má již informaci od kolegů, že návratnost dotazníků bývá procentuálně velmi nízká. Přesto autor při sestavování hypotézy o návratnosti dotazníků počítá s návratností nad 50 %. Ve stanovené lhůtě na e-mail s žádostí o vyplnění dotazníku reagovali pouze jednotliví pedagogové. Nedošlo k očekávanému naplnění hypotézy. To vede ke změně způsobu oslovení respondentů a k opětovné motivaci zvolit více osobní přístup.

3.5.6 Opětovná motivace k vyplnění dotazníku č. 1

Při tvorbě dotazníku je využita možnost, sbírat e-mailové adresy, z kterých je hlasováno. Po stanovené době k návratnosti vyplněných dotazníků, autor osobně pedagogy, kteří neodeslali vyplněný dotazník, kontaktuje. Snaží se vysvětlit po telefonu nebo při osobním setkání, proč výsledná data z dotazníků potřebuje. Informuje pedagogy o přínosu šetření pro navržení změn ve vzájemných vztazích pedagogů a ředitele školy. Jako podstatná se ukazuje opětovná informace k ujištění pedagogů o anonymitě dotazníků. Další předložená informace se týká nakládání se získanými daty. Pokud budou zveřejněny výsledky šetření, (seznámen s výsledky dotazníkových šetření bude ředitel školy) tak pouze a výhradně jako souhrn výsledků. V žádném případě tyto výsledky nebudou spojovány s konkrétní osobou. Pro vyplnění dotazníku je stanoveno dalších 5 dní.

3.5.7 Druhá fáze návratnosti dotazníku č. 1

Tabulka (Tabulka 6) nám zobrazuje číselné údaje s počty oslovených pedagogů a návratnost dotazníku v 1. fázi. Další údaj je celkový souhrn návratnosti dotazníků po opětovné motivaci k vyplnění a vyjádření v % celkové návratnosti dotazníků.

Tabulka 6 – vyhodnocení návratnosti dotazníku č. 1

Skupina	Pedagogů	1. fáze návratnosti	Celková návratnost	%
Všeobecně vzdělávací předměty	26	6	16	61,53
Odborné předměty	25	8	18	72
Odborné praxe	9	4	7	77,77
Celkem	60	18	41	68,33

Osobní oslovení pedagogů se projevilo v následném navýšení počtu odpovědí. Došlo k potvrzení hypotézy autora o návratnosti dotazníků nad 50 %. Té bylo dosaženo opětovnou motivací respondentů. Je osloveno 60 pedagogů a celková návratnost dotazníku šetření činí 41 odpovědí, vyjádřeno v procentech 68,33 %.

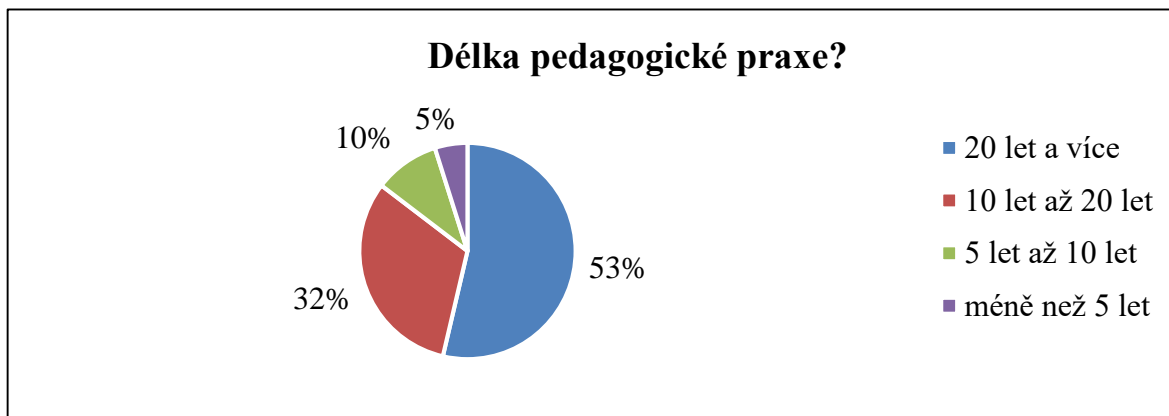
3.5.8 Seznámení s výsledky dotazníkového šetření č. 1

Dotazník je zaměřen na vyhodnocení vzájemného vztahu pedagogů a ředitele školy z pohledu pedagogů. V dotazníku je sedm otázek. V této kapitole jsou jednotlivé otázky přehledně zpracovány a vyhodnoceny. V dotazníku otázky mají navržené odpovědi z výběru. V případě nulového počtu odpovědí na navrženou odpověď nejsou takové odpovědi zobrazeny v grafu.

Otázka č. 1 – Délka pedagogické praxe?

Otázka zjišťuje délku pedagogické praxe jednotlivých pedagogů podílejících se na výzkumu. Zkušenost pedagogů s prostředím školy může v následujících otázkách ovlivňovat odpovědi. Graf nezobrazuje jednotlivé případy, kdy pedagog započítá do celkové délky pedagogické praxe léta na jiných školách. Pro další vyhodnocování otázek dotazníku tato informace není nijak podstatná.

Graf 1 – grafické vyhodnocení otázky č. 1

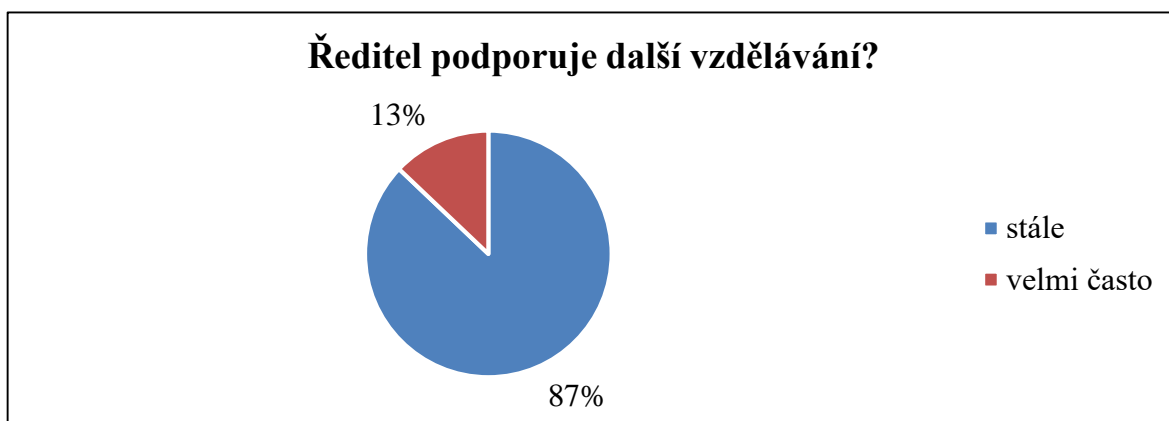

Graf nám přehledně zobrazuje složení respondentů z hlediska délky pedagogické praxe. Z grafu je patrná převaha odpovědi zkušených pedagogů s praxí nad 20 let. Tyto odpovědi tvoří 53 %. S praxí 10 let až 20 let odpovědělo 32 % respondentů. Odpovědi respondentů s praxí 5 let až 10 let tvoří 10 %. Na respondenty s praxí do 5 let připadá 5 % odpovědí.

Otázka č. 2 – Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogů?

Otázka je zaměřena na zájem ředitele školy podporovat další vzdělávání pedagogů. Současně tato otázka ověřuje dodržování zákona o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Zákon 563/2004 Sb., § 24 odst. 3 zákona, podpora pedagogů v dalším vzdělávání.¹⁶

Graf 2 – grafické vyhodnocení otázky č. 2

Z výsledku zobrazeného na grafu je patrná značná podpora ředitele školy pedagogů v dalším vzdělávání. K ovlivnění mínění některých pedagogů může docházet v případě zájmu

¹⁶ Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. § 24 odst. 3 zákona:

o vzdělání, které není v zájmu rozvoje pedagogického pracovníka a školy. Graf nezaznamenal žádný případ, kdy by pedagog vyjádřil přímo zamítavý postoj ředitele při žádosti o povolení nebo doporučení dalšího vzdělávání.

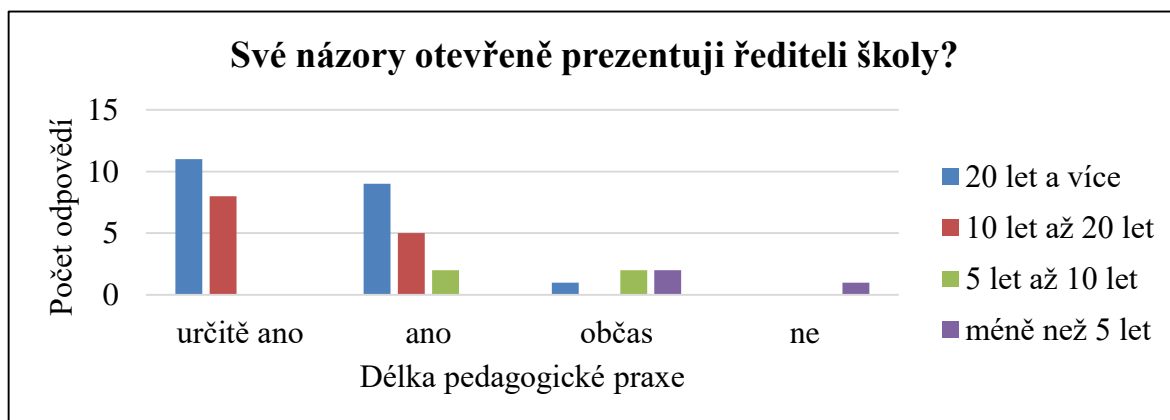
Ředitel školy organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků podle plánu dalšího vzdělávání, který stanoví po předchozím projednání s příslušným odborovým orgánem¹⁷.

Výsledkem šetření v této otázce je velice příznivá situace pro odborný profesní rozvoj pedagogů. Ředitel školy se řídí Zákonem 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Otázka č. 3 – Své názory otevřeně prezentuji řediteli školy?

Otázka směřuje na osobnost pedagoga. Zjišťuje způsob komunikace pedagogů s ředitelem školy. K podrobnějšímu zjištění přistupuje z hlediska délky pedagogické praxe jednotlivých pedagogů.

Graf 3 – grafické vyhodnocení otázky č. 3

Z výzkumu vyplývá otevřenost pedagogů při komunikaci s ředitelem školy. Pouze jednotliví respondenti při komunikaci s ředitelem školy nesdělují své názory zcela otevřeně. Z hlediska délky pedagogické praxe respondenti s praxí nad 10 let komunikují s ředitelem otevřeněji, to nám znázorňují sloupce v grafu určitě ano a ano. Naopak u respondentů s praxí menší než 10 let se může projevovat nedůvěřivost vůči řediteli školy, případná nedostatečná znalost školního prostředí. Zde jsou zastoupeny odpovědi občas a ne. Pouze dvě odpovědi

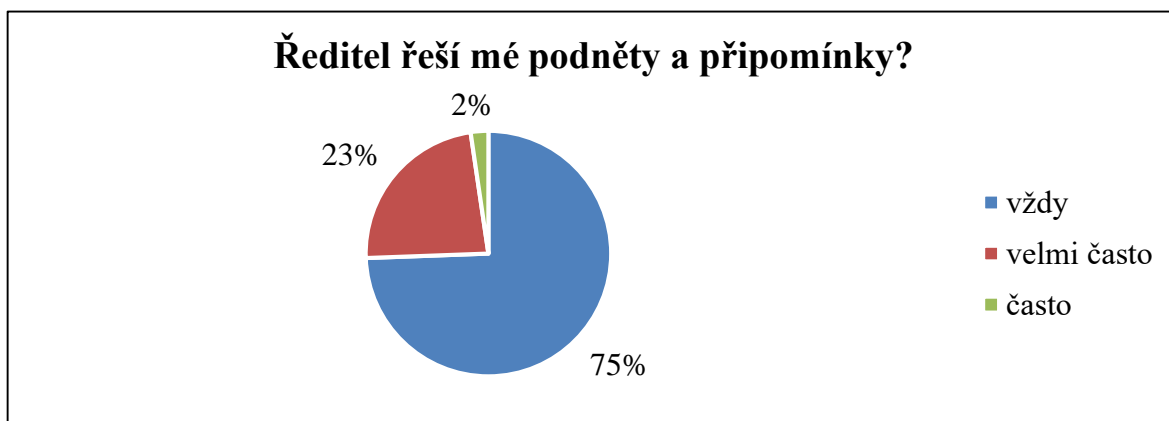
¹⁷ Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. § 24 odst. 3 zákona:

respondentů s praxí v rozmezí 5 let až 10 let byly zaznamenány ve sloupci ano, kdy své názory respondenti otevřeně prezentují řediteli školy.

Otázka č. 4 – Ředitel řeší mé podněty a připomínky?

Úkolem otázky je zjistit zájem pedagogů aktivně řešit situace, které vznikají v prostředí školy. Může se jednat jak o řešení vztahů mezi pedagogy a žáky, tak i mezi pedagogy navzájem. Zájem pedagogů může směřovat k řešení zabezpečení výuky jak materiální, tak nemateriální povahy. Současně se otázka snaží nalézt odpověď na aktivní řešení podnětů a připomínek pedagogů ředitelem školy.

Graf 4 – grafické vyhodnocení otázky č. 4

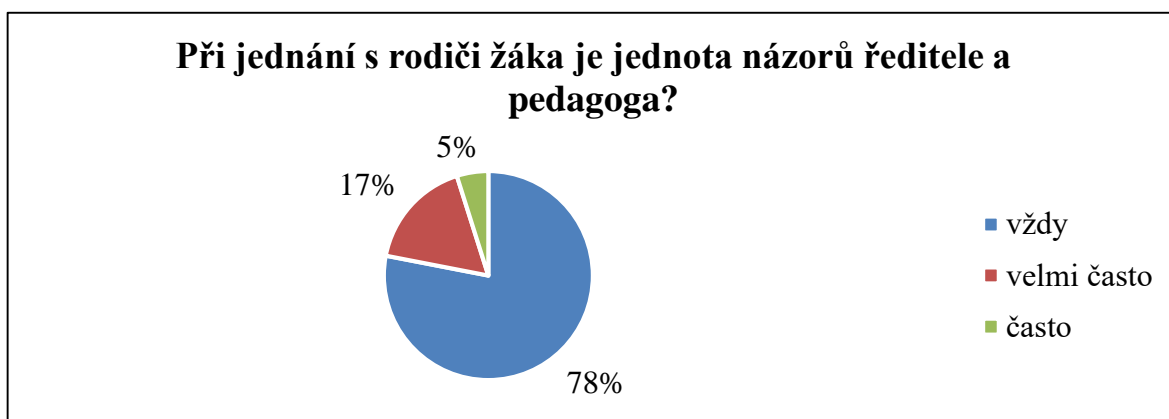

Z výsledků šetření zobrazeného na grafu lze vyvodit spokojenost respondentů v přístupu ředitele školy k řešení podnětů a připomínek. O tom vypovídá 75 % odpovědí vždy, kdy jsou respondenti zcela spokojeni s řešením ředitelem školy. Dalších 23 % odpovědí velmi často ředitel řeší mé podněty a připomínky. V tomto případě jsou respondenti s řešením ředitelem školy spokojeni jen částečně. Pouze 2 % z celkového počtu odpovědí, je odpověď často. Kdy jsou respondenti spokojeni málo.

Otázka č. 5 – Při jednání s rodiči žáka je jednota názorů ředitele a pedagoga?

Zjišťovaná informace o koordinaci jednání ředitele a pedagoga zjišťuje připravenost jednání s rodiči žáka. Informace vypovídá o vzájemné kooperativní dovednosti pedagoga a ředitele. Komunikace je důležitá pro sjednocení názorů před jejich prezentací. Následně je tato informace velmi podstatná při hodnocení pedagogů a celé školy širokou veřejností.

Graf 5 – grafické vyhodnocení otázky č. 5

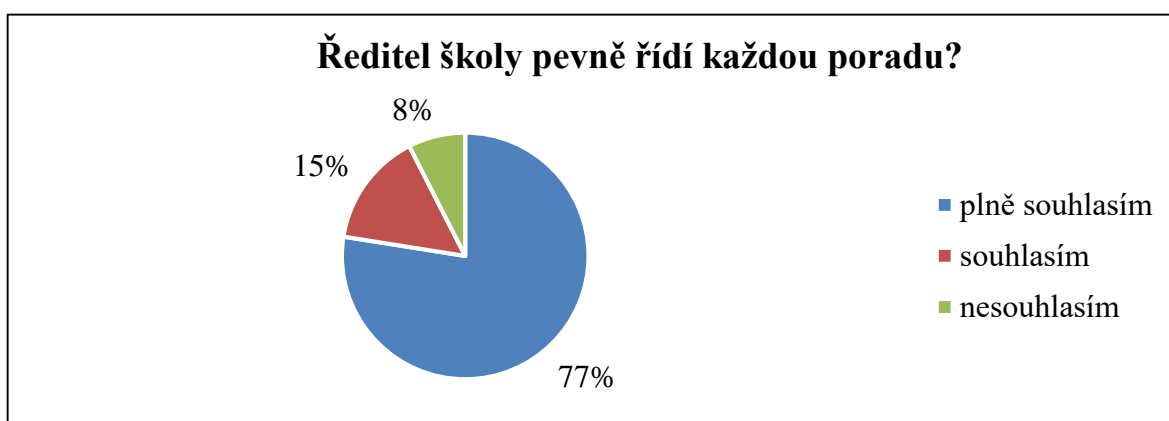

Šetření v grafu ukazuje v 78 % naprostou shodu v názorech ředitele a pedagoga při jednání s rodiči žáka. Zjištěná informace je velmi příznivá pro posouzení vnitřní komunikace mezi pedagogy a ředitelem školy. Výsledek šetření se významně promítá i do veřejného mínění o škole, kdy si žáci a rodiče plně uvědomují jednotnost v názorech ředitele školy a jednotlivých pedagogických pracovníků při jednáních.

Otázka č. 6 – Ředitel školy pevně řídí každou poradou?

Otázka zjišťuje připravenost porad ze strany ředitele školy. Dotýká se průběhu porad a připravenosti ředitele školy reagovat na situace vznikající během porad s pedagogickými pracovníky školy.

Graf 6 – grafické vyhodnocení otázky č. 6

Výzkumným šetřením bylo zjištěno 77 % odpovědí, plně souhlasím s řízením porad ředitelem školy. O této nadpoloviční většině usuzujeme, že tyto respondenti přijímají rozhodnutí a souhlasí s postupy ředitele školy. Dalších 15 % odpovědí souhlasím. K tomu

8 % odpovědí nesouhlasím. Nutné je se zamyslet nad tím, proč tomu tak je, zda můžeme být s tímto výsledkem zcela spokojeni.

Otázka č. 7 – Můj postoj k rozhodnutí ředitele zavést nový obor?

Otázka směřuje na ředitele a jeho rozhodnutí o dalším rozvoji školy vzhledem k potřebám rychle se rozvíjejícího průmyslu. Ředitel školy sleduje svým rozhodnutím dlouhodobé cíle školy.

Graf 7 – grafické vyhodnocení otázky č. 7

Při vyhodnocení lze poukázat na skutečnost, kdy 61 % odpovědí je určitě zavést. Tento výsledek představuje nadpoloviční většinu respondentů naprosto spokojených s rozhodnutí ředitele. K této odpovědi můžeme přiřadit odpovědi 27 % respondentů, kteří odpověděli, souhlasím se zavedením. Zbývajících 12 % nám představuje v současné době nerozhodnuté respondenty.

3.6 Dotazníkové šetření č. 2

V tomto případě je při sestavování otázek dotazníku stanoven cíl na zjištění vzájemného vztahu mezi pedagogy a zájmu pedagogů o výuku. Z dotazníkového výzkumu jsou výsledky zahrnuty do hodnocení kooperace na škole, kde probíhá výzkumné šetření.

3.6.1 Motivační dopis pro dotazníkové šetření č. 2

Zde je použit stejný postup jako v případě motivačního dopisu k prvnímu dotazníku. Na základě zkušenosti s návratností dotazníku č. 1 a nutnosti opětovné motivace je zvolen motivační dopis více osobní. Každý motivační dopis nyní cílí přímo na osobu pedagoga. Žádost o návratnost dotazníku je doplněna o urgentnost vyplnění. Dotazník umožňuje

vyjádření vlastního názoru v nepovinné odpovědi, aby nedošlo k odrazení nebo vzbuzení nátlaku na pedagoga. Motivační dopis je formulován v příloze (Příloha 3).

3.6.2 Vytvoření dotazníku č. 2 pomocí Formuláře

Za cíl je stanovena analýza pedagoga v prostředí školy. Při stavbě dotazníku je použita první sekce dotazníku z předchozího šetření. Vytvoření dotazníku č. 2 proběhlo zkopírováním šablony první sekce dotazníku z prvního šetření. Dotazník je následně doplněn o otázky zaměřené na jednotlivé pedagogy. Došlo i k zařazení otázky. Co mne vedlo k vyplnění dotazníku? Tato otázka vznikla na základě diskusí pedagogů, jaký význam nebo přínos má vyplňování dotazníků. Pracovní verzi dotazníku autor představil řediteli školy. Následovala konzultace, ze které vzešly otázky formulované ředitelem školy s doporučením o tyto otázky rozšířit dotazník. Autor zvolil škálu pro odpovědi a dokončil finální verzi dotazníku pro odeslání pedagogům. Vypracovaná finální verze dotazníku je v příloze (Příloha 4).

3.6.3 Rozeslání dotazníku č. 2

Pro odeslání dotazníku druhého šetření nejsou motivační dopisy anonymní. Autor po zadání příjemce v e-mailu vloží vzor dopisu a každý dopis adresně upraví pro konkrétního příjemce. Nyní není stanoven časový termín pro vyplnění. Autor vsází na urgenci k vyplnění dotazníku v dopise. Po předchozí špatné zkušenosti s návratností dotazníku v prvním kole je každý pedagog telefonicky, nebo při osobním setkání upozorněn na následné zaslání e-mailu s odkazem na dotazník šetření.

3.6.4 Návratnost dotazníku šetření č. 2

V druhém kole dotazníkového šetření jsou osloveni stejní pedagogové jako v prvním kole dotazníkového šetření. Návratnost dotazníků šetření ukazuje tabulka (Tabulka 7). Autor se v hypotéze o návratnosti dotazníku spoléhá na osobní oslovení v motivačním dopise a informovanost pedagogů o probíhajícím šetření. Stanovuje předpoklad o minimálně stejné návratnosti dotazníků jako u prvního dotazníkového šetření, které proběhlo před šesti měsíci. Autor zvolil tento minimální odstup zadání dotazníků z důvodu termínu pro zpracování dotazníků do bakalářské práce.

Tabulka 7 – vyhodnocení návratnosti dotazníku č. 2

Skupina	Pedagogů	Návratnost	%
Všeobecně vzdělávací předměty	26	21	80,76
Odborné předměty	25	22	88
Odborné praxe	9	9	100
Celkem	60	52	86,66

Osloveno bylo stejných 60 pedagogů jako v prvním dotazníkovém šetření. Návratnost činí 52 dotazníků. Vyjádřeno v procentech 86,66 % respondentů se podílelo na vyplnění dotazníku. Při návratnosti dotazníku č. 2 se potvrdila hypotéza autora o minimálně stejné návratnosti dotazníků jako u prvního dotazníkového šetření. V porovnání s návratností prvního dotazníku je návratnost o 26,83 % vyšší proti prvnímu kolu.

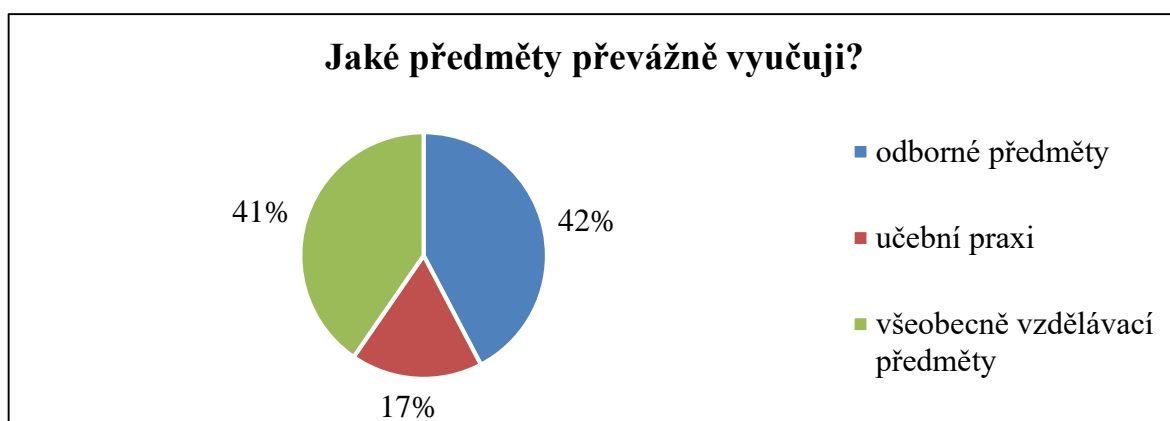
3.6.5 Seznámení s výsledky dotazníkového šetření č. 2

Dotazník je zaměřen na pedagoga v prostředí školy a vzájemné vztahy pedagogů. V dotazníku je osm otázek. V této kapitole jsou jednotlivé otázky přehledně zpracovány a vyhodnoceny. V tomto dotazníku otázky mají navržené odpovědi z výběru. Pouze u jedné otázky je prostor pro doplnění vlastního názoru. Tato otázka je zařazena jako nepovinná, aby nevzbuzovala pocit nátlaku na respondenta.

Otázka č. 1 – Jaké předměty převážně vyučují?

Předmětem otázky je zjištění složení respondentů z hlediska jejich odborného zaměření při výuce. Výsledky odpovědi jsou následně využity při hodnocení následujících odpovědí respondentů na otázky.

Graf 8 – grafické vyhodnocení otázky č. 1

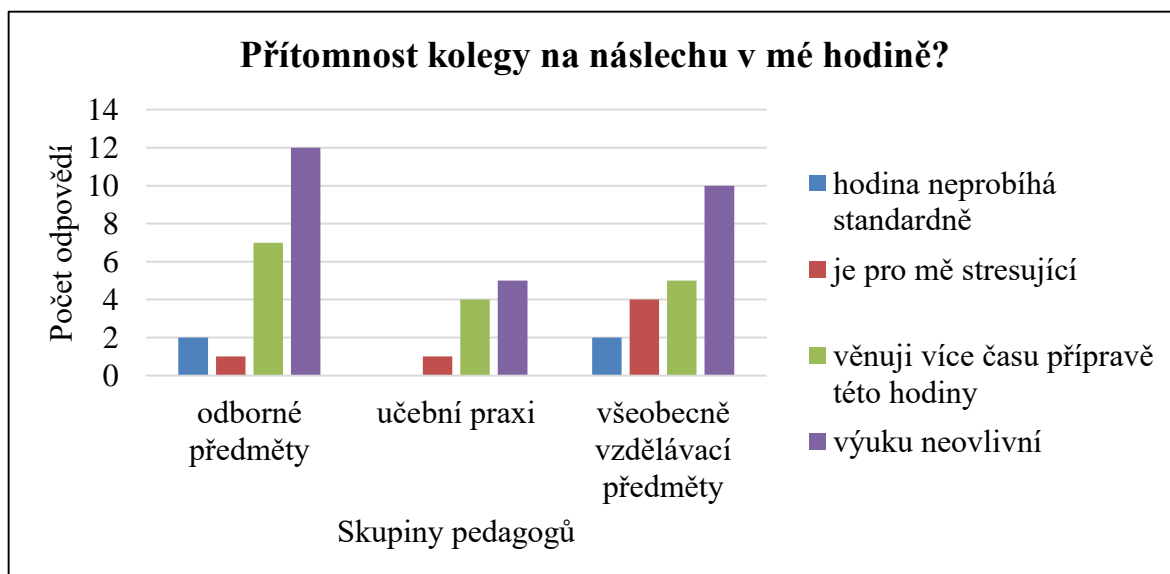

Vyhodnocením odpovědí je graf se složením respondentů z hlediska jejich odborného zaměření. Odpovědělo 42 % respondentů zaměřených na odborné předměty. Se zaměřením na všeobecně vzdělávací předměty odpovědělo 41 % respondentů a 17 % se zaměřením na učební praxi.

Otázka č. 2 – Přítomnost kolegy na náslechu v mé hodině?

Otázka zjišťuje hodnocení výuky vyučujícím za přítomnosti dalšího pedagoga při výuce. Podrobněji se zaměřuje i na vyhodnocení z hlediska odborného zaměření jednotlivých skupin pedagogů.

Graf 9 – grafické vyhodnocení otázky č. 2

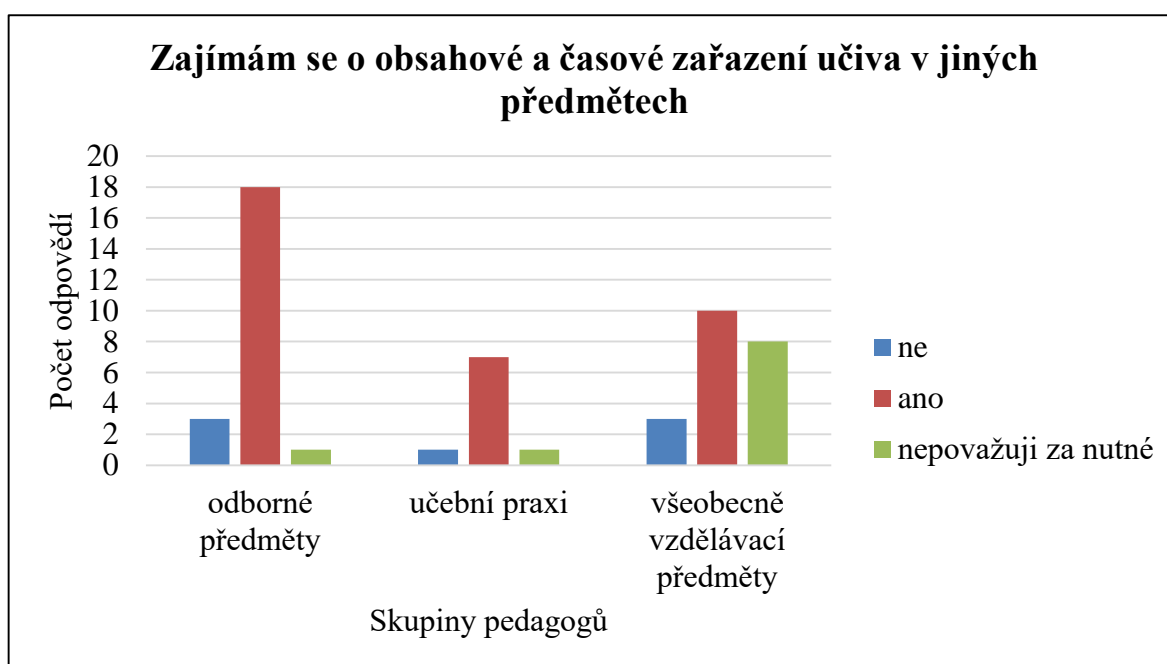
Podíváme-li se na graf, lze z výsledků vyčíst převažující odpověď ve všech skupinách respondentů, přítomnost kolegy na náslechu v mé hodině výuku neovlivní. Že hodina

neprobíhá standardně, jsou ve skupinách respondentů odborných předmětů 2 odpovědi a u všeobecně vzdělávacích předmětů jsou též 2 odpovědi.

Otázka č. 3 – Zajímám se o časové a obsahové zařazení učiva v jiných předmětech?

Úkolem otázky je zjištění zájmu učitelů, podle jejich odborného zaměření, o mezipředmětové vztahy. Zjištění návaznosti učiva je podstatné pro kvalitní výuku.

Graf 10 – grafické vyhodnocení otázky č. 3

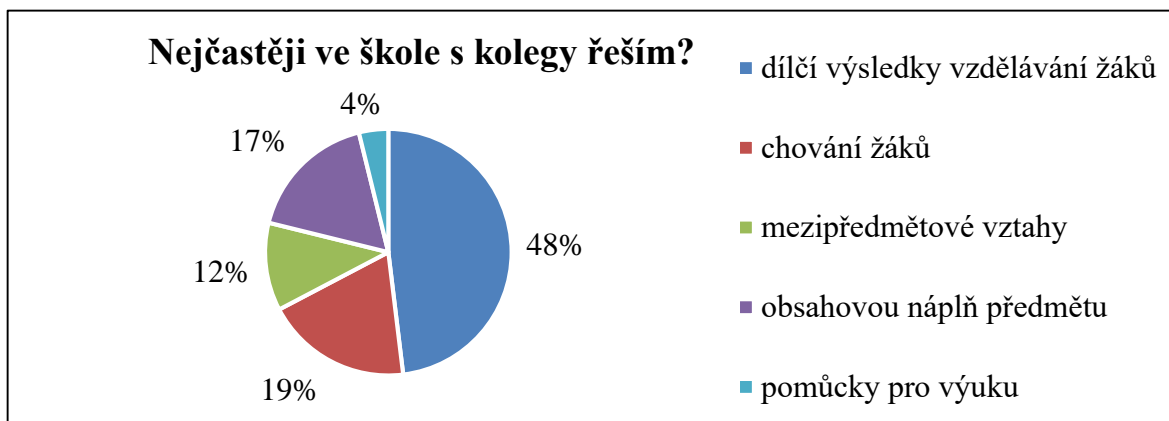
Zpracování dat je z hlediska odborného zaměření jednotlivých skupin respondentů. Ve všech skupinách respondentů převažuje odpověď kladná znamenající zájem respondentů o výuku v jiných předmětech. U odborných předmětů 18 odpovědí, v případě učební praxe 7 odpovědí a všeobecně vzdělávací předměty 10 odpovědí. V případě odpovědi nepovažuji za nutné, odpovídali respondenti takto. Odborné předměty a učební praxe 1 odpověď, u všeobecně vzdělávacích předmětů 8 odpovědí. Nezajímají se o obsahové a časové zařazení učiva v jiných předmětech v případě odborných předmětů 3 odpovědi, u učební praxe 1 odpověď a všeobecně vzdělávacích předmětů je 8 odpovědí.

Otázka č. 4 – Nejčastěji ve škole s kolegy řeším?

Zde byla dána možnost odpovídat z možného výběru připravených odpovědí. Zaměřením odpovědí je zjišťován zájem pedagogů o dění v prostředí školy. Podstatným výstupem je

nejvíce a nejméně frekventovaný okruh diskusí. O co se pedagogové nejvíce zajímají a co naopak považují za méně podstatné.

Graf 11 – grafické vyhodnocení otázky č. 4

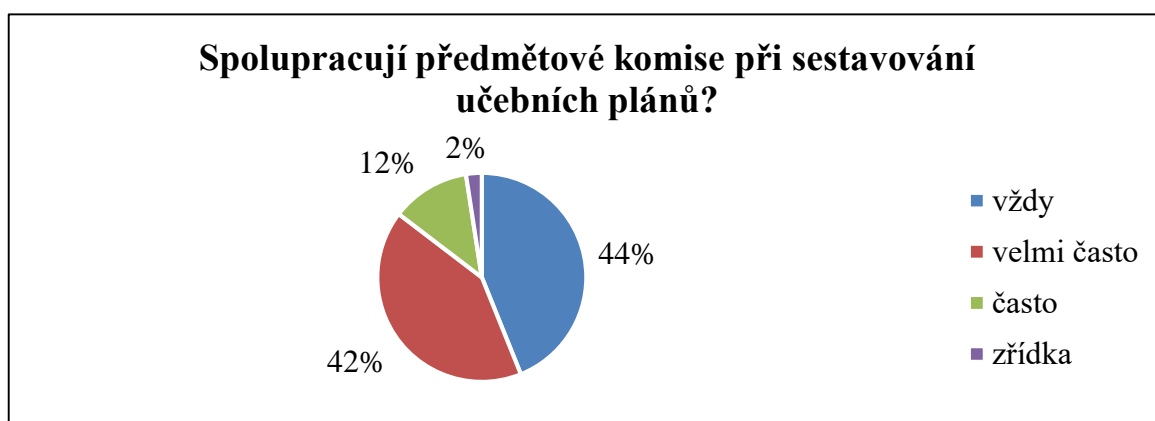

Vyhodnocení otázky zobrazuje přehledně graf. Nejvíce frekventovaný okruh diskusí respondentů 48 % je zaměřený na dílčí výsledky vzdělávání žáků. Proti tomu o pomůcky pro výuku se zajímají pouze 4 % respondentů.

Otázka č. 5 – Spolupracují předmětové komise při sestavování učebních plánů?

Úkolem otázky je zjištění zájmu o spolupráci pedagogů v předmětových komisích při sestavování učebních plánů. Vhodně sestavený učební plán je zárukou naplnění profilu absolventa školy. Profil absolventa potažmo kompetence jsou informace, o které se zajímají firmy při přijímání absolventů školy.

Graf 12 – grafické vyhodnocení otázky č. 5

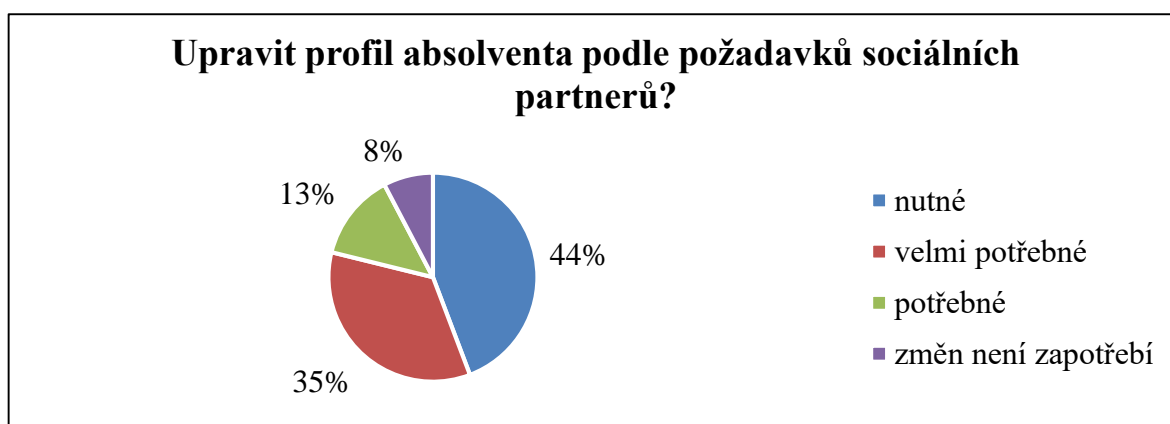
Při hodnocení této otázky můžeme poukázat na zájem respondentů předmětových komisí podílet se na kvalitní výuce žáků. Svědčí o tom výsledek 44 % vždy a 42 % velmi často,

spolupracují předmětové komise. K tomuto výsledku lze započítat i 12 % často. Naproti tomu 2 % nám ukazují na určitou nespokojenost respondentů s kooperací předmětových komisí.

Otázka č. 6 – Upravit profil absolventa podle požadavků sociálních partnerů?

Otázka reaguje na předkládané nároky sociálních partnerů školy na požadované kompetence absolventa školy. Snahou této otázky je zjistit, zda pedagogové považují tyto změny za potřebné, nebo na požadavky firem nereagovat a zachovat současný stav, který splňuje rámcový vzdělávací program.

Graf 13 – grafické vyhodnocení otázky č. 6

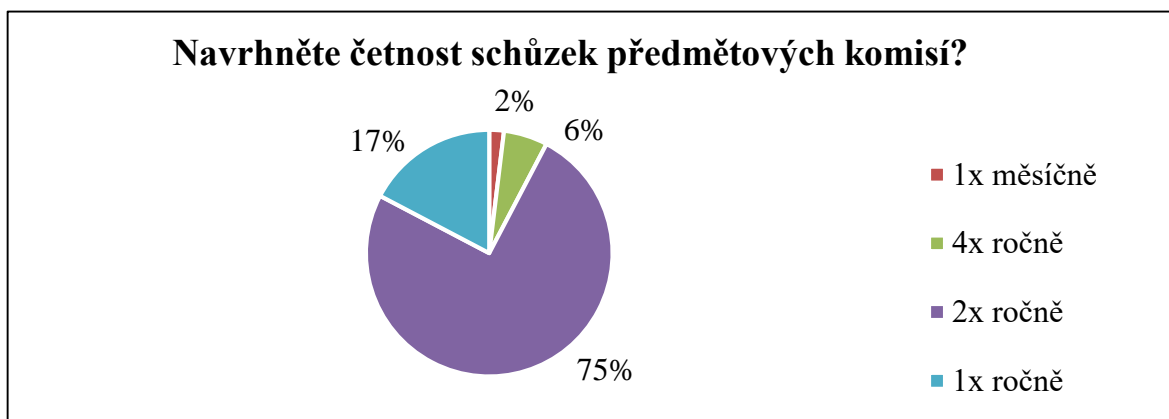

Z grafu vyplývá zájem respondentů reagovat na požadavky firem změnou v profilu absolventa. Toto tvrzení je založeno na odpovědích respondentů. V oblasti nutné je 44 % odpovědí. Dalších 35 % představuje odpověď velmi potřebné. K tomu 13 % odpovědí je potřebné. Zbývajících 8 % respondentů má na tuto otázku odlišný názor, vyjádřený odpovědí změn není zapotřebí.

Otázka č. 7 – Navrhněte četnost schůzek předmětových komisí?

Otázka se snaží vyhodnotit názor pedagogů na četnost schůzek předmětových komisí. Vzhledem k požadavkům sociálních partnerů na kompetence absolventů, pedagogové diskutují o potřebném počtu schůzek předmětových komisí. Za současného stavu se předmětové komise schází dvakrát ročně. V případě této otázky lze stanovit hypotézu o ovlivnění odpovědí potřebou častějších schůzek k nově vznikajícímu oboru.

Graf 14 – grafické vyhodnocení otázky č. 7

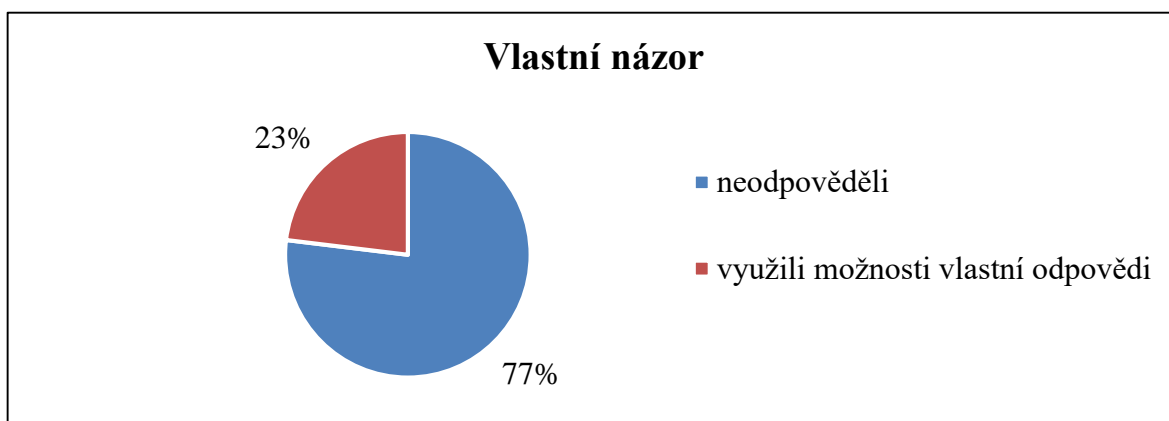

K této otázce se 75 % respondentů vyjádřilo zachovat současný stav dvakrát ročně. Respondenti vyjadřují spokojenost se současným stavem. Dalších 17 % považuje za postačující sejít se jednou ročně. Pro častější četnost schůzek čtyřikrát ročně se vyjádřily 4 % respondentů. Zbývající 2 % jsou pro schůzky 1 krát za měsíc. Součástí otázky je možnost vlastního vyjádření. Tyto odpovědi jsou vyhodnoceny v následující části.

Nepovinná možnost vlastního názoru respondentů k otázce č. 7

Součástí otázky č. 7 je nepovinná možnost vlastní odpovědi na četnost schůzek předmětových komisí. Tato odpověď není zahrnuta do grafického zobrazení odpovědí k otázce č. 7 a je vyhodnocena samostatně.

Graf 15 – grafické vyhodnocení doplňující otázky k otázce č. 7

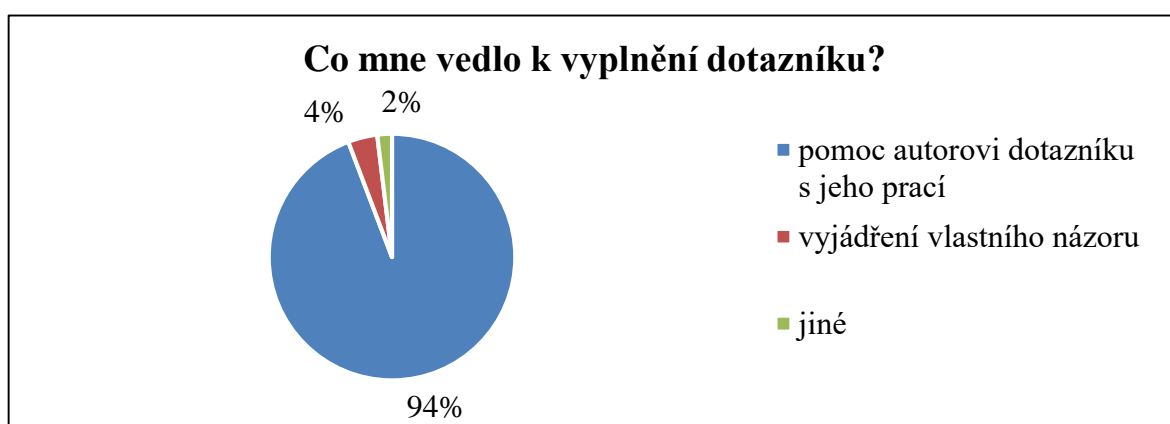
Této možnosti odpovědět využilo 23 % respondentů. Všichni se vyjádřili stejně k této otázce. Doporučují zachovat svolávání předmětových komisí dvakrát ročně a podle potřeby častěji. Zde došlo k potvrzení hypotézy o potřebě častějších schůzek. Jako důvod pro častější

setkávání uvádí respondenti v současné době řešení situací při navrhování a řešení obsahové náplně nově vznikajícího oboru.

Otázka č. 8 – Co mne vedlo k vyplnění dotazníku?

Tuto otázku zařadil autor v reakci na diskuse pedagogů na téma, zda trávit čas vyplňováním dotazníků. Zde autor stanovil hypotézu o volbě pedagogů na předdefinovanou odpověď pomoc autorovi dotazníku s jeho prací do 50 % odpovědí.

Graf 16 – grafické vyhodnocení otázky č. 8

V tomto případě se hypotéza autora nevyplnila. Na tuto otázku pomoc autorovi dotazníku s jeho prací odpovědělo 94 % respondentů. Tento výsledný počet představuje proti hypotéze 50 % mnohem více odpovědí, než autor stanovil. Pro vyjádření vlastního názoru se rozhodla 4 % respondentů. Odpověď jiné, umožňovala únikovou odpověď, pokud své mínění nenalezli ve dvou definovaných možnostech. Zaujímá však pouze 2 % z celkového počtu odpovědí.

4 Analytická část

4.1 Analýza výsledků šetření

V této části je analýza závěrů na základě provedených dotazníkových šetření na Střední průmyslové škole strojní elektrotechnické a Vyšší odborné škole v Liberci.

Není snadné překonávat všechny překážky spojené s řízením skutečně účinné spolupráce.¹⁸

Výsledky jsou zpracovány v následujících kapitolách.

4.1.1 Analýza spolupráce pedagogů s ředitelem školy

Spolupráce pedagogů s ředitelem školy je předmětem šetření prvního dotazníku. Vyhodnocení je rozděleno do tří okruhů:

1) Postoj ředitele k pedagogům

Při tomto vyhodnocení musíme vycházet ze zájmu ředitele školy v naplnění cíle školy. Aby byl rozvoj školy možný, tak ředitel podporuje další vzdělávání učitelů. Nemůžeme zde opomíjet osobnost pedagoga, kdy pedagog hodnotí práci ředitele školy k sobě samému. Zajímají se o řešení svých zájmů ze strany ředitele a připravenost ředitele školy na požadavky reagovat. V této oblasti je většina pedagogů spokojena. Grafy ukazují i procenta pedagogů ne zcela spokojených se současnou situací. Přesto, že se jedná o jednotlivce, lze z tohoto stavu vyvodit doporučení pro ředitele školy analyzovat příčiny tohoto stavu a angažovat se na odstranění těchto příčin. Pro vyhodnocení jsou podstatné odpovědi na otázky č. 2, č. 4, č. 6.

2) Postoj pedagogů k řediteli

Pedagogové především s víceletou praxí jednají s ředitelem školy otevřeně. Ředitel školy si je této důvěry vědom, má zájem podporovat rozvoj školy. Při předložení záměru zavést nový obor ve škole očekává podporu pedagogů a té se mu také od pedagogů dostává. Do hodnocení jsou zahrnuty odpovědi na otázky č. 3, č. 7.

¹⁸ POL, Milan a Bohumíra LAZAROVÁ. *Spolupráce učitelů - podmínka rozvoje školy*. 1. Praha: ARTEP, 1999, s. 72. ISBN 80-86106-07-1.

3) Zhodnocení vzájemných postojů pedagogů a ředitele

Při komplexním hodnocení můžeme mluvit o prostředí vzájemné důvěry. Bez vzájemného respektování a společného řešení situací nemůže škola obstát v prostředí tržní ekonomiky. Zde nemůžeme opomenout přiřadit výsledek otázky č. 5. Zde mají jak pedagogové, tak ředitel školy zájem na připravenosti veškerých jednání. Jednání jak s rodiči žáků, tak i s širší veřejností jsou předem prodiskutována, aby došlo k sjednocení prezentovaných názorů.

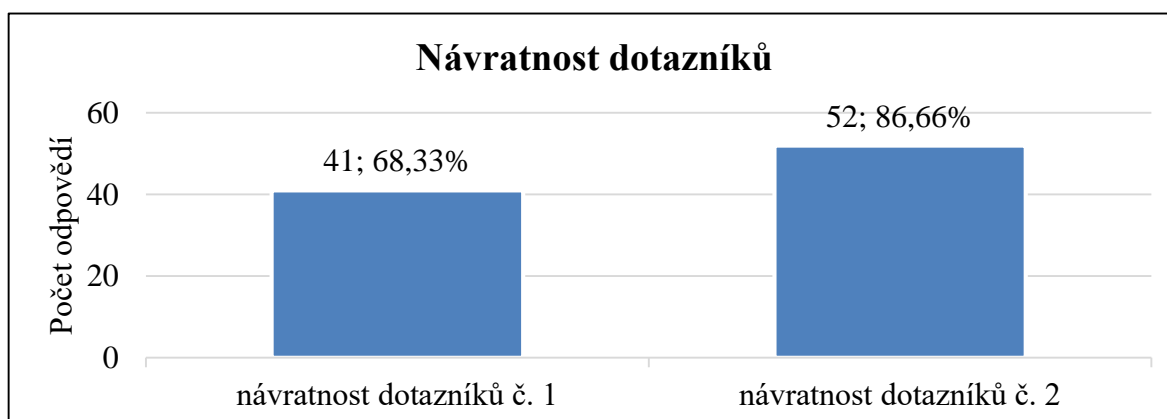
4.1.2 Analýza zájmu pedagogů podílet se na změnách ve výuce

Vztahům pedagogů k výuce se věnuje druhý dotazník výzkumného šetření. Pedagogové jako jednotlivci jsou nerozhodní ke změnám ve výuce. V případě vlivu členů předmětové komise na jednotlivce je zájem pedagogů o uskutečňování změn vyšší. V tomto případě můžeme považovat vliv kolektivu na rozvoj jedince za velmi pozitivní pro rozvoj školy. Pro vyhodnocení jsou použity otázky č. 3, č. 5, č. 6, č. 7.

4.1.3 Analýza zájmu pedagogů o práci kolegů

Při hodnocení iniciativy pedagogů je důležité zmínit jejich zájem o dílčí výsledky žáků při výuce. S tím souvisí zjištění dotazníku, kdy všechny skupiny pedagogů podle svého odborného zaměření se zajímají o obsahové a časové zařazení učiva v jiných předmětech. Tento zájem není ale jednotný. V každé skupině jsou jednotlivci, kteří nepovažují za potřebné ke svojí práci se zajímat o jiné předměty. Dokonce u skupiny učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů je téměř shodný počet odpovědí, kdy nepovažují za nutné se zajímat o jiné předměty. Tento výsledek je znepokojující pro vyhodnocení mezipředmětových vztahů. Učitel, aby mohl vhodně časově a posloupně zařazovat učivo, musí se zajímat o učivo v ostatních předmětech. Zde je vhodné zařadit názor na přítomnost jiného pedagoga při výuce. Pedagogové všech skupin podle odborného zaměření se shodují v názoru na přítomnost jiného pedagoga při výuce. Pedagogové věnují přípravě takovéto hodiny více času a nedojde k ovlivnění průběhu hodiny. Tento výsledek pro výuku je zcela pozitivní. Poukazuje na skutečnost, že spolupráce pedagogů je důležitá. Do hodnocení jsou zahrnuty odpovědi druhého dotazníku na otázky č. 2, č. 3, č. 4, č. 5. Nemůžeme zde opomenout zařadit analýzu vzájemné pomoci mezi kolegy pedagogy. Tuto vzájemnou pomoc vystihuje nejlépe následující graf č. 17. Srovnání návratnosti dotazníkových šetření je nejen obecné šetření zájmu pedagogů o dění ve škole, ale i o vzájemné pomoci mezi pedagogy.

Graf 17 – grafické vyhodnocení návratnosti dotazníků

Srovnání návratnosti dotazníků je přehledně zobrazeno v grafu a představuje 60 oslovených stejných pedagogů v obou výzkumných šetřeních. Návratnost z prvního šetření je 68,33 % a z druhého šetření 86,66 %. Při hodnocení tohoto výsledku musíme vzít v úvahu otázku č. 8 z druhého dotazníkového šetření. Kdy nám graf představuje 94 % respondentů se zájmem o vzájemnou kolegiální pomoc jednotlivci v pedagogickém sboru.

4.2 Seznámení ředitele školy s doporučením a využitím výsledků

Na oblasti spolupráce nelze nahlížet samostatně, ani je tak vyhodnocovat. Bez zájmu o spolupráci mezi pedagogy se nemohou uskutečňovat žádné změny a naopak. Pedagogové chtějí vzájemně spolupracovat a aktivně se podílet svou pedagogickou činností na rozvoji školy. Tím v důsledku podporují rychle se rozvíjející průmysl.

Spolupracující lidé a jejich potenciál jsou jasně považováni za hlavní zdroj rozvoje instituce.¹⁹

Na základě dotazníkových šetření a zjištěného zájmu pedagogického sboru vzájemně spolupracovat a podílet se na potřebných změnách lze doporučit spolupráci se sociálními partnery školy. S těmito výsledky šetření je seznámen ředitel školy. Došlo k potvrzení hypotézy shodného názoru pedagogů a ředitele školy v otázce budoucího rozvoje školy. Ředitel může počítat s podporou pedagogů ve svém rozhodnutí zařadit obor robotika a průmyslové řídicí systémy do výuky.

¹⁹ POL, Milan a Bohumíra LAZAROVÁ. *Spolupráce učitelů - podmínka rozvoje školy*. 1. Praha: ARTEP, 1999, s. 8. ISBN 80-86106-07-1.

Závěr

Moderní škola 21. století používáním nových technologií ovlivňuje budoucí vývoj celé společnosti. Ředitel školy je seznámen s výsledky výzkumného šetření. Měl by si uvědomit svůj vliv na potenciál pedagogů v přípravě absolventů pro rychle se rozvíjející průmysl. Vždyť škola, potažmo osobnost pedagoga, ovlivnila různou mírou každého z nás do dalších let života.²⁰

Bakalářská práce pomocí dotazníkových šetření a jejich vyhodnocením zjišťuje spolupráci a zájem pedagogů podílet se na změnách ve výuce. Pedagogičtí pracovníci mají zájem a jsou ochotni spolupracovat, o tom vypovídá i nadpoloviční účast v obou dotazníkových šetřeních. Nejčastěji spolupracují v rámci předmětových komisí. Zajímají se o obsahové a časové zařazení učiva v jiných předmětech. Podílejí se na změnách v profilu absolventa a tím reagují na požadavky trhu práce. Postoj pedagogů k názorům a rozhodnutím ředitele je vstřícný. Pedagogové podporují rozhodnutí ředitele směřující k rozvoji školy. Při zavádění nového oboru se nebojí otevřeně prezentovat své názory, což přispívá k vzájemné důvěře a příznivému klimatu školy.

Kooperaci na škole musíme vnímat z širšího pohledu. Zájem pedagogů spolupracovat je ovlivňován mnohými hledisky. Jsou zde pedagogové rozdílných věkových skupin, mezi nimi jsou pedagogové začínající a zkušení. Nemůžeme opomenout samotnou budovu školy. Snímek Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné školy v Liberci je v příloze (Příloha 6). Jak pedagogové, tak žáci jsou zde mnoho hodin denně. Již při vstupu jsme ovlivněni atmosférou, kterou na nás budova dýchá. Ovlivnění každého z nás prostředím může být jak pozitivní, tak i negativní pro naši každodenní činnost. Obecně platí, že tam kde je příznivá atmosféra, se lidé těší a mají zájem spolupracovat.

²⁰ KŘIVOHLAVÝ, Jaro. MAREŠ, Jiří a Jaro KŘIVOHLAVÝ. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1990, s. 132. ISBN 80-04-21854-7.

Seznam použitých informačních zdrojů

1. Dotazník-online [online]. 2007 [cit. 2017-04-08]. Základy tvorby dotazníku. Dostupné z WWW: <http://www.dotaznik-online.cz/zaklady-dotazniku.htm>.
2. Dotazník-online [online]. 2016 [cit. 2018-15-03]. KAP podpora. Dostupné z WWW: <http://www.nuv.cz/p-kap/liberecky>
3. GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. Brno: Paido, 2000, ISBN 80-85931-79-6.
4. KŘIVOHLAVÝ, Jaro. MAREŠ, Jiří a Jaro KŘIVOHLAVÝ. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1990, ISBN 80-04-21854-7.
5. LAZAROVÁ, Bohumíra. *Cesty dalšího vzdělávání učitelů*. Brno: Paido, 2006, ISBN 80-7315-114-6.
6. Petr a Martin CHVÁL. *Klima učitelského sboru: Dotazník pro učitele*. 1. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012, ISBN 978-80-87063-59-0.
7. POL, Milan a Bohumíra LAZAROVÁ. *Spolupráce učitelů - podmínka rozvoje školy: řízení spolupráce, konkrétní formy a nástroje*. Praha: Agentura Strom, 1999, Škola 21. Praxe ředitele, sv. 4. ISBN 80-86106-07-1.
8. RYS, Slavomír. *Hospitace v pedagogické praxi*. 3. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1988, SPN 4-01-16/3.
9. STARÝ, Karel, Dominik DVOŘÁK, David GREGER a Karolína DUSCHINSKÁ. *Profesní rozvoj učitelů: Podpora učitelů pro zlepšování výsledků žáků*. 1. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2012, ISBN 978-80-246-2087-9.
10. Učitelské noviny: Netradiční vzdělávání pedagogického sboru/Maja Bihelerová. 2008, 111(17), ISSN 0139-5718.
11. VOJTĚCH, Jiří. *Odborné školy a jejich sociální partneři*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2011, ISBN 978-80-87063-33-0.
12. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. § 24 odst. 3 zákona:

Seznam obrázků

Obrázek 1 – webové prostředí tvorby dotazníku.....	24
Obrázek 2 – snímek školy	55

Seznam tabulek

Tabulka 1 – počty pedagogů.....	17
Tabulka 2 – pedagogický sbor, věk a podíl žen	18
Tabulka 3 – rozdělení pedagogů podle zaměření	18
Tabulka 4 – organizace studia a počty žáků	19
Tabulka 5 – harmonogram výzkumu.....	20
Tabulka 6 – vyhodnocení návratnosti dotazníku č. 1	26
Tabulka 7 – vyhodnocení návratnosti dotazníku č. 2	33

Seznam grafů

Graf 1 – grafické vyhodnocení otázky č. 1.....	27
Graf 2 – grafické vyhodnocení otázky č. 2.....	27
Graf 3 – grafické vyhodnocení otázky č. 3.....	28
Graf 4 – grafické vyhodnocení otázky č. 4.....	29
Graf 5 – grafické vyhodnocení otázky č. 5.....	30
Graf 6 – grafické vyhodnocení otázky č. 6.....	30
Graf 7 – grafické vyhodnocení otázky č. 7.....	31
Graf 8 – grafické vyhodnocení otázky č. 1.....	34
Graf 9 – grafické vyhodnocení otázky č. 2.....	34
Graf 10 – grafické vyhodnocení otázky č. 3.....	35
Graf 11 – grafické vyhodnocení otázky č. 4.....	36
Graf 12 – grafické vyhodnocení otázky č. 5.....	36
Graf 13 – grafické vyhodnocení otázky č. 6.....	37
Graf 14 – grafické vyhodnocení otázky č. 7.....	38
Graf 15 – grafické vyhodnocení doplňující otázky k otázce č. 7	38
Graf 16 – grafické vyhodnocení otázky č. 8.....	39
Graf 17 – grafické vyhodnocení návratnosti dotazníků	42

Seznam příloh

Příloha 1 – motivační dopis č. 1	47
Příloha 2 – dotazník č. 1	48
Příloha 3 – motivační dopis č. 2	50
Příloha 4 – dotazník č. 2	51
Příloha 5 – sociální partneři školy	53
Příloha 6 – Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická a Vyšší odborná škola v Liberci.....	55

Přílohy

Příloha 1 – motivační dopis č. 1

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

obracím se na vás s prosbou o vyplnění dotazníku. Otázky jsou zaměřeny na vzájemný vztah pedagogů a ředitele školy. Údaje potřebuji výhradně pro svoji bakalářskou práci Kooperace na střední průmyslové škole. Dotazník vám nezabere více než 10 minut. Odpovědi jsou formulovány tak, aby umožňovaly odpověď formou výběru.

Dotazník je anonymní, výsledky budou zveřejněny pouze jako celek.

Dotazník naleznete pod tímto odkazem:

<https://goo.gl/forms/6WkkwH9q22YZBMuk1>

Po kliknutí na odkaz se otevře dotazník, není zapotřebí žádného dalšího kroku.

Děkuji za pochopení a předpokládám vyplnění dotazníku do 5 dní.

S poděkováním

Jaromír Kubíček

Příloha 2 – dotazník č. 1

Závěrečná verze dotazníku

1. Délka pedagogické praxe?
 - méně než 5 let
 - 5 let až 10 let
 - 10 let až 20 let
 - 20 let více
2. Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogů?
 - stále
 - velmi často
 - často
 - občas
 - nikdy
3. Své názory otevřeně prezentuji řediteli školy?
 - určitě ne
 - ne
 - málo kdy
 - ano
 - určitě ano
4. Ředitel řeší mé podněty a připomínky?
 - vždy
 - velmi často
 - často
 - zřídka
 - nikdy
5. Při jednání s rodiči žáka je jednota názorů ředitele a pedagoga?
 - vždy
 - velmi často
 - často
 - zřídka
 - nikdy

6. Ředitel školy pevně řídí každou poradou?
- plně souhlasím
 - souhlasím
 - nesouhlasím
 - plně nesouhlasím
7. Můj postoj k rozhodnutí ředitele zavést nový obor?
- určitě nezavádět
 - nezavádět
 - nejsem rozhodnut
 - souhlasím se zavedením
 - určitě zavést

Příloha 3 – motivační dopis č. 2

Vážená paní kolegyně ..., (Vážený pane kolego ...), (Ahoj ...)

obracím se na Vás (Tebe) s prosbou o vyplnění dotazníku. Údaje potřebuji výhradně pro dokončení své bakalářské práce Kooperace na střední průmyslové škole. Odpovědi jsou formulovány tak, aby umožňovaly odpověď formou výběru. Čas na vyplnění Vám (Ti) nezabere více než 10 minut.

Záměrem mé práce je zmapovat stav spolupráce na naší škole při zavádění nového studijního oboru. Tomuto účelu opět vyhovuje anonymní dotazník, který naleznete (nalezneš) pod tímto odkazem:

<https://goo.gl/forms/Xiyy9JAF2W9FFoB13>

Prosím neotálejte (neotálej) s vyplněním dotazníku, údaje musím zpracovat do bakalářské práce.

Děkuji, za Vaši (Tvou) vstřícnost

Jaromír Kubíček

V oslovení každého e-mailu je před odesláním doplněno příjmení (jméno) adresáta. Podle adresáta je zařazeno vykání nebo tykání.

Příloha 4 – dotazník č. 2

Konečná verze dotazníku

1. Jaké předměty převážně vyučuji?
 - všeobecně vzdělávací předměty
 - odborné předměty
 - učební praxi
2. Přítomnost kolegy na náslechu v mé hodině?
 - výuku neovlivní
 - věnuji více času přípravě této hodiny
 - hodina neprobíhá standardně
 - je pro mě stresující
3. Zajímám se o časové a obsahové zařazení učiva v jiných předmětech?
 - ano
 - ne
 - nepovažuji za nutné
4. Co nejčastěji ve škole s kolegy řeším?
 - chování žáků
 - dílčí výsledky vzdělávání žáků
 - obsahovou náplň předmětů
 - mezipředmětové vztahy
 - pomůcky pro výuku
5. Spolupracují předmětové komise při sestavování učebních plánů?
 - nikdy
 - zřídka
 - často
 - velmi často
 - vždy

6. Upravit profil absolventa podle požadavků sociálních partnerů?

- nutné
- velmi potřebné
- potřebné
- změn není zapotřebí
- změny jsou zbytečné

7. Navrhněte četnost schůzek předmětových komisí?

- schůzky nejsou zapotřebí
- 1x ročně
- 2x ročně
- 4x ročně
- 1x měsíčně
- častěji než 1x měsíčně

Zde je možné doplnit vlastní názor na četnost schůzek předmětových komisí.

Prostor pro odpovědi

8. Co mne vedlo k vyplnění dotazníku?

- vyjádření vlastního názoru
- podílet se na výzkumném šetření
- přispět ke změnám na škole
- pomoc autorovi dotazníku s jeho prací
- jiné

Příloha 5 – sociální partneři školy

Aktivně spolupracující sociální partneři Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické a Vyšší odborné školy v Liberci.

Partner školy	Odborné semináře	Odborné praxe žáků	Brigády žáků	Materiální výpomoc škole	Finanční výpomoc škole	Spolupráce na tvorbě nového oboru
ACL Coating s. r. o.	X	X	X			
ABB s. r. o.	X	X	X			X
Applic s. r. o.	X	X	X			
A.RAYMOND JABLONEC s. r. o.	X	X	X			
Autozavod CDS holding s. r. o.	X	X	X			
Benteler Maschinenbau CZ s. r. o.	X	X	X	X	X	X
Bohemiamodell s. r. o.	X	X	X			
CiS Hejnice/Nové Město p. S.	X	X	X	X		
DencoHappel CZ a. s.	X	X	X	X		
Denso MANUFACTURING CZECH s. r.o.	X	X	X	X	X	
DGS Druckguss Systeme Liberec s. r. o.	X	X	X			
EATON Corporation	X	X	X	X	X	
Eliprom		X	X			
ELKOVO ČEPELÍK, s. r. o.		X	X	X		
ESY s. r. o.		X	X			
Testo, s. r. o.		X	X			
HAKEL – TRADE s. r. o.	X	X	X			
CHARVÁT AXL, a. s.	X	X	X			
i T M , s. r. o.	X	X	X			
JabloPCB s. r. o.	X	X	X	X		
Jablotron Alarms a. s.	X	X	X	X	X	
Kamax s. r. o.	X	X	X	X	X	
KMB systems, s. r. o.	X	X	X			
Knorr-Bremse	X	X	X	X	X	

Kollert elektro s. r. o.	X	X	X			
KUKA Group	X	X	X	X		X
Laird, s. r. o.	X	X	X	X		
LITES Liberec s. r. o.	X	X	X			
Magna Exteriors (Bohemia) s. r. o.	X	X	X			X
Modelárna Liaz spol. s. r. o.	X	X	X			X
MSV Liberec, s. r. o.		X	X			X
Pramet Tools s. r. o.	X	X	X			
Preciosa, a. s.	X	X	X			
Reservanto s. r. o.	X	X	X			
Resim s. r. o.	X	X	X			
ST Software s. r. o.	X	X	X			
Sklostroj Turnov s. r. o.	X	X	X			X
Skupina ČEZ	X	X	X	X	X	
Šroubárna Turnov, a. s.	X	X	X			
Telmo a. s.		X	X			
Titan – Multiplast, s. r. o.	X	X	X			
TRUMPF Liberec, spol. s. r. o.	X	X	X			
VÚTS, a. s.	X	X	X	X		
Webasto Roof & Components Czech Republic s. r. o.	X	X	X			
Whitesoft s. r. o.	X	X	X			

Příloha 6 – Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická a Vyšší odborná škola v Liberci

Obrázek 2 – snímek školy

Snímek autora bakalářské práce